

J A A R V E R S L A G
SecureFeed
2018

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1

Missie, visie en ambitie	3
--------------------------------	---

Hoofdstuk 2

Verslag Raad van Toezicht	4
---------------------------------	---

Hoofdstuk 3

Verslag Raad van Bestuur	5
--------------------------------	---

Hoofdstuk 4

Directieverslag	6
-----------------------	---

Hoofdstuk 5

Organisatie	8
-------------------	---

Hoofdstuk 6

Borgingssysteem	9
-----------------------	---

Hoofdstuk 7

Financieel verslag	37
--------------------------	----

Bijlagen	39
----------------	----

Missie, visie en ambitie

Hoofdstuk 1

Missie

*SecureFeed werkt aan vertrouwd veilig voedsel van dierlijke oorsprong. Met tijdige onderkenning van risico's en het nemen van passende maatregelen borgt SecureFeed samen met haar deelnemers de voedselveiligheid van voedermiddelen, mengvoeders en toevoegingsmiddelen die direct of indirect aan veehouders worden geleverd. Als onpartijdig aanspreekpunt voor deelnemers, ketenpartners en externe partijen zorgt SecureFeed voor onderling contact, afstemming en openheid. Door kennis en ervaring te delen zijn risico's verder te reduceren en is bij calamiteiten een daadkrachtige aanpak te regisseren. De verdienste is vertrouwen in en integriteit en stabiliteit van de productieketens van vlees, zuivel en eieren. Zo geeft SecureFeed invulling aan **caring for food safety**.*

Kernwaarden

- Onpartijdig
- Risicobewust en omgevingsbewust
- Regisseur
- Alert en daadkrachtig
- Open en verbindend

Kerdoelen

- SecureFeed ontwikkelt en beheert een borgingssysteem voor de voedselveiligheid van voedermiddelen, mengvoeders en toevoegingsmiddelen die haar deelnemers direct of indirect aan veehouders leveren.
- SecureFeed werkt als onpartijdige organisatie samen en stemt af met (keten)partners en externe partijen en creëert een vertrouwensrelatie tussen hen en haar deelnemers.
- SecureFeed versterkt het risicobewustzijn en de risicoaanpak bij haar deelnemers en bij (keten)partners in de dierlijke productieketens en externe partijen in hun omgeving.
- SecureFeed regisseert bij calamiteiten een daadkrachtige aanpak die de borging van de voedselveiligheid verzekert en bijdraagt aan integriteit en stabiliteit van en vertrouwen in de productieketens van vlees, zuivel en eieren.

Ambitie

SecureFeed ambieert dat het risicobewustzijn en de risicoaanpak van haar deelnemers en de voedermiddelen, mengvoeders en toevoegingsmiddelen die zij leveren, van meerwaarde zijn voor veilig en vertrouwd eten van dierlijke oorsprong.

Verslag Raad van Toezicht

Hoofdstuk 2

De Raad van Toezicht (RvT) houdt toezicht op het beleid van de Raad van Bestuur, op de algemene gang van zaken bij SecureFeed en op de invulling en naleving van het voedselveiligheidsbeleid. De RvT gaat ook over het benoemen van bestuursleden en functioneert als klankbord voor bestuur, directeur en Technische Commissie.

Vergaderingen

In 2018 vergaderde de RvT vijf maal met de voorzitter van de Raad van Bestuur en in aanwezigheid van de directeur.

Op 7 mei vergaderde de Raad van Toezicht gezamenlijk met de Raad van Bestuur. De RvT stelde in 2017 een toezichtstrategie vast. Dit beschrijft de focusgebieden en welke leden van de RvT dit voor hun rekening nemen. In 2018 besteedde de RvT specifieke aandacht aan sanctiebeleid en registratie, samenwerkingen en concurrentie, codificatie, ISO en verbinding met de achterban.

De RvT nam gedurende het jaar besluiten inzake de vaststelling van de jaarrekening en het budget. Per 1 november benoemde de RvT de heer Wolleswinkel als opvolger van de heer De Vor als lid van de Raad van Bestuur en de heren Robbertsen en Tijssens opnieuw voor een periode van drie jaar. Met betrekking tot de Technische Commissie (TC) benoemde de RvT per 1 maart mevrouw Zebregs en per 1 december de dames Achterkamp en Booijs als nieuwe leden van de TC. Per 1 december is Derk van Manen de nieuwe voorzitter van de TC. De RvT voerde een jaarlijks evaluatiegesprek met de voorzitter van de RvB.

Samenstelling RvT

De samenstelling van de RvT is ongewijzigd in vergelijking met het voorgaande jaar. De Raad van Toezicht heeft per 31 december 2018 de volgende samenstelling: R. van Eck (voorzitter), mevrouw B. van der Eerden, C. Roordink en D. van 't Riet.

De RvT ziet tevreden terug op 2018. Op de ontwikkeling die SecureFeed maakte en de geslaagde uitoefening van haar taak. De RvT dankt alle betrokkenen voor hun inspanning.

Verslag Raad van Bestuur

Hoofdstuk 3

De Raad van Bestuur (RvB) bestuurt de Stichting SecureFeed en is verantwoordelijk voor de uitvoering van het beleid en de algemene gang van zaken binnen de Stichting. De directeur rapporteert aan de RvB.

Vergaderingen

In 2018 kwamen de RvB en directie zes keer bijeen. Op 5 juni combineerde de RvB een vergadering met een werkbijeenkomst bij de Dairy Campus te Leeuwarden. De vergaderingen van de RvB met de directeur verliepen constructief. Belangrijke onderwerpen van gesprek waren het opvullen van de vacature van de directeur van SecureFeed, het werkplan 2018, de herijking van de strategie voor SecureFeed en de samenwerking met ketenpartners NZO en IKB Ei. De begroting en jaarrekening zijn ter vaststelling voorgelegd aan de Raad van Toezicht.

Invulling vacature directeur

Per 1 juni 2018 startte de nieuwe directeur, Rien Huige. De eerste vijf maanden is deze functie waargenomen door de Beleidssecretaris en de Programmamanager Product, naast hun eigen werkzaamheden. De RvB spreekt zijn dank en waardering uit aan Gineke van Don en Frank Gort.

Werkplan

Het werkplan 2018 is ontwikkeld door het secretariaat in overleg met de werkgroepen en Technische Commissie. Het werkplan biedt focus voor het secretariaat en de werkgroepen. Op deze manier is de doorloop van de projecten van start via besluitvorming naar realisatie verder geoptimaliseerd.

Ketenpartners

Het jaarlijks Bestuurlijk overleg NZO-SecureFeed vond plaats op 8 juni. Onderwerp van gesprek was o.a. de zorg van SecureFeed en haar deelnemers inzake het oneigenlijk gebruik van boer-boer levering.

Per 1 augustus 2018 zijn alle leden van IKB Ei verplicht om diervoeder van deelnemers van SecureFeed af te nemen.

Herijking strategie SecureFeed

In september boog het secretariaat zich over de strategie van SecureFeed, om deze te herijken. Daarbij is als lange termijn doel geformuleerd:

SecureFeed is het kennisplatform en onafhankelijk borgingssysteem, waarin risicobewuste bedrijven die diervoeders leveren samenwerken, afspraken maken en kennis delen om zo voer voor veilig voedsel aan veehouders te leveren.

Dit laat zich vertalen in drie concrete doelstellingen voor de komende jaren: erkenning van het borgingssysteem door meer ketenpartners (dierlijke productieketens), het meer delen van kennis met deelnemers en stakeholders en een slagvaardige organisatie.

Samenstelling RvB

Begin 2018 gaf de heer De Vor aan zijn rol als penningmeester aan het eind van het jaar te willen overdragen. Per 1 november trad de heer Wolleswinkel aan als nieuw lid en penningmeester binnen de RvB. De Raad van Toezicht benoemde de heren Tijssens en Robbertsen opnieuw voor een periode van drie jaar. Eind 2018 bestaat de RvB uit de volgende leden: R.C. Robbertsen (onafhankelijk voorzitter), J. Schuttert (vicevoorzitter), P. Wolleswinkel (penningmeester), A. Uittenboogaard, G.H. Wielink, P. van Vuren en R. Tijssens.

Directieverslag

Hoofdstuk 4

Ontwikkelingen

De hoge temperaturen en lange droge periode in Nederland en andere Europese landen zorgden voor minder import van graan uit de gebruikelijke graangebieden. Vanaf augustus werd gewaarschuwd voor de Afrikaanse Varkenspest. SecureFeed onderschreef de aangescherpte adviezen ter voorkoming van insleep van Afrikaanse Varkenspest vanuit Oost-Europa en België naar Nederland.

Herijking strategie

In 2018 bleek het aantal deelnemers binnen SecureFeed te stabiliseren. Het is zaak om de komende jaren SecureFeed nog beter te verbinden met nieuwe en bestaande ketenpartners. In september boog het secretariaat zich over de strategie van SecureFeed, om deze te herijken. Daarbij is als lange termijn doel geformuleerd:

SecureFeed is het kennisplatform en onafhankelijk borgingssysteem, waarin risicobewuste bedrijven die diervoeders leveren samenwerken, afspraken maken en kennis delen om zo voer voor veilig voedsel aan veehouders te leveren.

Dit laat zich vertalen in een drietal concrete doelstellingen voor de komende jaren: erkenning van het borgingssysteem door meer ketenpartners (dierlijke productieketens), het meer delen van kennis met deelnemers en stakeholders en een slagvaardige organisatie.

Samenwerking met stakeholders

Het overgangsjaar met ketenpartner IKB Ei was per 1 augustus 2018 voorbij. Vanaf deze datum verlangt IKB Ei van leghennenhouders dat zij voortaan hun voer aankopen van diervoederleveranciers die deelnemen aan SecureFeed. Met deze aanpassing strekt de ketenborging zich nu ook uit over de eiproductie. Er vindt regelmatig Technisch overleg plaats

met IKB Ei en het secretariaat van SecureFeed om zo de afspraken met IKB Ei invulling te geven.

De eerste verkennende gesprekken zijn gevoerd met POV en NGZO en krijgen een vervolg in 2019.

Het convenant met GMP+ International kreeg zijn beslag in 2018. De aansluiting van het borgingssysteem met monitoring en risicobeoordeling van grondstoffen en de leveranciers ervan bij SecureFeed op de internationale kwaliteitsschema's en standaarden bij GMP+ International, biedt samen de beste borg van de voedselveiligheid van diervoeders. Tegelijkertijd wordt elke overlap uit de werkzaamheden van SecureFeed en GMP+ Feed Safety Assurance (GMP+ FSA) en hun deelnemers gehaald en worden de administratieve lasten geminiseerd. Zo is er afstemming over meldingen, de audits voor deelnemers, de in te schakelen Certificerende Instellingen, de invulling van de testen met tracking & tracing en de monitoringsvereisten. De gemaakte afspraken werkten naar behoren in de praktijk.

Netwerkevent

Op 26 november organiseerde SecureFeed haar eerste stakeholdersevent, waarvoor zowel deelnemers als ketenpartners en andere stakeholders werden uitgenodigd. Het thema was 'Klimaatverandering en voedselveiligheid' en werd belicht vanuit verschillende hoeken door externe sprekers. Het netwerkevent was succesvol. Het idee is om elke twee jaar een nieuw netwerkevent te organiseren.

Kennisplatform

SecureFeed definieerde in haar herijking van de strategie het belang van kennis delen: SecureFeed wil een kennisplatform zijn. Kennis en ervaring delen met deelnemers reduceert risico's verder en maakt het mogelijk om bij calamiteiten een daadkrachtige aanpak te regisseren.

De (lead) auditoren

In 2018 organiseerde SecureFeed drie harmonisatiebijeenkomsten voor de deelnemers die leveranciers audits uitvoeren: op 10 april en 13 november voor de leadauditoren en op 19 april of 5 juni voor de co-auditoren. Doel van de bijeenkomsten is om ervaringen te delen en de werkwijze verder af te stemmen. Op 25 resp. 26 juni vond de jaarlijkse opleidingsdag voor leadauditoren plaats, met speciale aandacht voor de productgroepen Oliën en Vetten, Fourage handel en persoonlijke ontwikkeling als feedback geven en omgaan met weerstand. Op 19 en 20 september hebben 7 auditoren deelgenomen aan de tweedaagse SecureFeed Supplier Auditor training. Deze training is een van de voorwaarden voor de kwalificatie als leadauditor.

waakzaamheid vereist bij deelnemers, dan verstuurt SecureFeed een Alert. [Daarnaast publiceerde SecureFeed diverse nieuwsberichten op haar website.](#)

Sinds de zomer van 2018 organiseerde SecureFeed elke laatste maandag van de maand een inloopmiddag op kantoor. Nieuwe deelnemers en medewerkers van deelnemers met vragen zijn van relevante informatie voorzien.

CI's en adviesbureaus

SecureFeed vindt het belangrijk om de Certificerende Instellingen (CI's) waarmee zij werkt, te voorzien van de juiste en tijdige informatie om de deelnemersaudits optimaal te kunnen uitvoeren. Daarom bezocht SecureFeed in juni de verschillende CI's. Op 11 december was er een harmonisatieoverleg met de CI's.

Adviesbureaus zijn voor een aantal deelnemers van SecureFeed belangrijke gesprekspartners op het gebied van monitoring en kwaliteitssysteem. Daarom vindt SecureFeed het belangrijk om deze bureaus eenmaal per jaar uit te nodigen om hen bij te praten over het beleid van SecureFeed en een aantal praktische vragen te beantwoorden met betrekking tot het borgingssysteem. De bijeenkomst vond plaats op 27 november en is goed bezocht.

Communicatie

Per 1 april is de website van SecureFeed vernieuwd. De website past zich qua vormgeving aan op elk apparaat. De nieuwe website biedt ook toegang tot een besloten deel met de naam MijnSecureFeed. In dit deel van de website staat specifieke informatie die voor de deelnemer relevant is. Men vindt hier o.a. nieuws dat gesegmenteerd is naar de relevantie voor de deelnemer en een kalender met activiteiten die gedurende het jaar gedaan worden.

In 2018 koos SecureFeed ervoor om de nieuwsbrief SecureFeed voortaan uit te brengen als online magazine. Op deze manier is de informatie makkelijk toegankelijk voor alle deelnemers en stakeholders en is het ook in het nieuwsarchief makkelijk terug te vinden.

SecureFeed houdt haar deelnemers op de hoogte van ontwikkelingen via Updates. Als een situatie verhoogde

Organisatie

Hoofdstuk 5

Start directeur

Per 1 juni 2018 startte de nieuwe directeur, Rien Huige. Hij nam de werkzaamheden over van de tijdelijke waarnemers Frank Gort en Gineke van Don. Gedurende de eerste maanden maakte hij met alle belangrijke stakeholders en gremia kennis. Per 1 december verliet Frank Gort de organisatie voor een nieuwe uitdaging en startte Marieke ten Kate als Programma manager Product a.i. De sollicitatieprocedure voor een nieuwe Programmamanager Product is uitgezet en deze functie wordt in 2019 ingevuld.

Werkplan

Het secretariaat realiseerde samen met de werkgroepen en Technische Commissie het werkplan 2018. Halverwege het jaar stonden de gremia stil bij de samenwerking tijdens een jaarlijkse heisessie. Deze vond dit keer plaats op de Dairy Campus en werd gecombineerd met een rondleiding. De onderlinge samenwerking verbeterde en het besluitvormingsproces verliep soepel. Het gezamenlijk jaarplan gaf de mogelijkheid om juiste prioriteiten te stellen en de projecten in de verschillende fasen op te volgen.

Geschillencommissie

Op 21 november vond een jaarlijks overleg met de Geschillencommissie plaats. Tijdens dit overleg werd er kennisgemaakt met de nieuwe directeur en werd de ontwikkeling van SecureFeed besproken.

Databank

De databank vormt de ruggengraat van het borgingssysteem van SecureFeed. Hierin wordt alle informatie van deelnemers met betrekking tot LPC's, tonnage, monitoring en audits opgeslagen. De deelnemers hebben alleen toegang in de databank tot de eigen bedrijfsgegevens. SecureFeed werkte continu aan verbetering van de databank, met als doel de deelnemer nog beter te faciliteren. Eén van de belangrijkste projecten in

2018 was het optimaliseren van het SecureFeed Monitoringsplan, door dit plan te laten berekenen met de gegevens uit de databank.

AVG

Om te voldoen aan de Europese privacy wetgeving stelde SecureFeed een privacybeleid op en is een privacy coördinator aangesteld. [Het privacybeleid is te vinden op de website van SecureFeed.](#)

Blik in de toekomst

Voor 2019 verwacht SecureFeed dat het aantal deelnemers zal stabiliseren. De nadruk zal liggen op het verder uitbouwen van de relatie met deze deelnemers en het verstevigen van de positie van SecureFeed als borgingssysteem voor diervoeder door het maken van afspraken met andere ketenpartners.

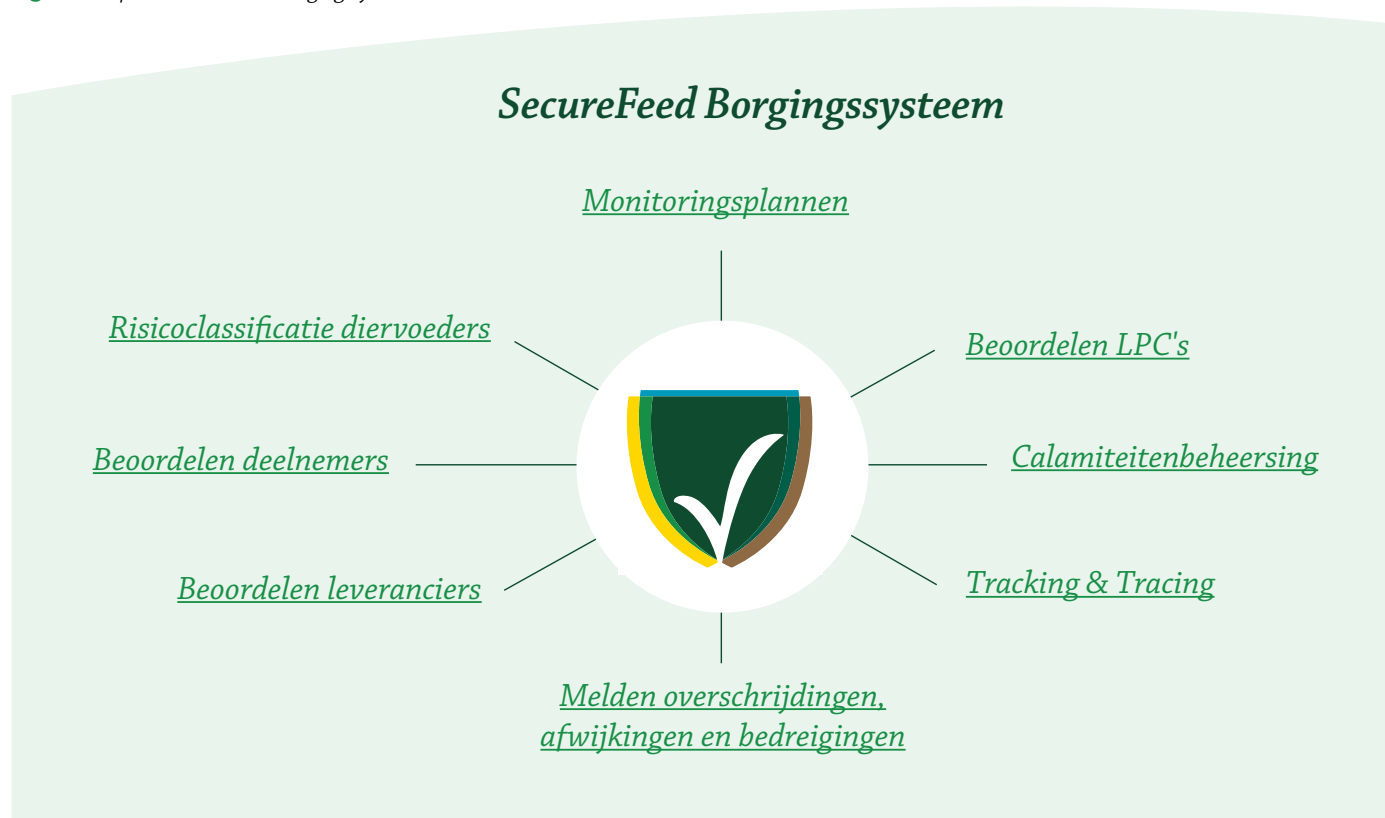

Borgingssysteem

Hoofdstuk 6

*Deelnemers van SecureFeed hebben een belangrijke rol in de elementen van het SecureFeed Borgingssysteem. Bijvoorbeeld door het aanmelden van LPC's, het nemen van monsters voor de monitoring, het doorgeven van afwijkingen en overschrijdingen en het doen van een test met Tracking & Tracing en recall. Ze dragen ook bij via deelname aan werkgroepen of als auditor en bij het opstellen van de risicoclassificatie of het beoordelen van leveranciers. Het borgingssysteem van SecureFeed omvat een aantal elementen. Ze staan weergegeven in **figuur 1**. In dit hoofdstuk komen de elementen en de relevante ontwikkelingen aan bod.*

Figuur 1. Opbouw SecureFeed Borgingssysteem

Achtergrond deelnemers

In het jaar 2018 kreeg SecureFeed er 18 nieuwe deelnemers bij. Deze groei overtrof de verwachting van 10 nieuwe deelnemers voor 2018. Totaal 13 deelnemers zegden hun deelname op. Daarmee stabiliseert het aantal deelnemers zich. (zie figuur 2).

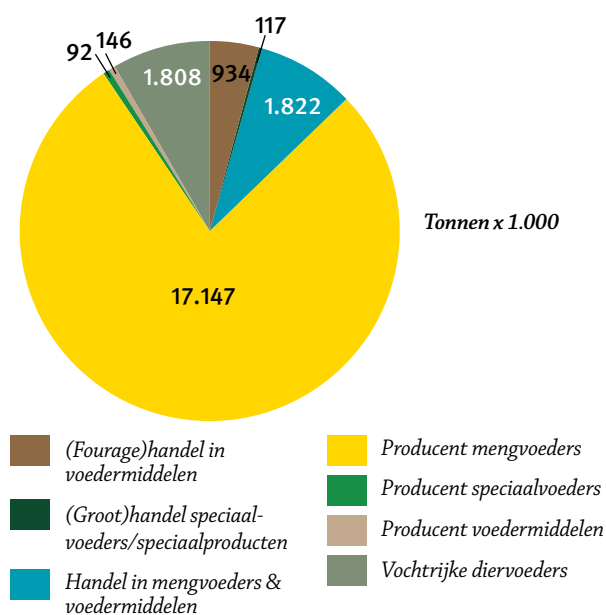
* Op 31 december 2018 zijn er 389 deelnemers. Daarnaast zijn er 122 clusterdeelnemers, deze Welkoopwinkels vallen onder het cluster Welkoop Retail BV.

De diversiteit van deelnemers van SecureFeed is groot, zowel in omvang als in bedrijfsactiviteiten. SecureFeed deelt haar deelnemers in naar bedrijfsactiviteiten, met als doel om beter aan te sluiten bij de wensen en behoeften van de verschillende groepen deelnemers. De grootste groep deelnemers in aantal, is (fourage)handel in voedermiddelen, gevolgd door handel in mengvoeders & voedermiddelen. Totaal zijn er 302 deelnemers die handelen en 87 deelnemers die produceren (zie figuur 3).

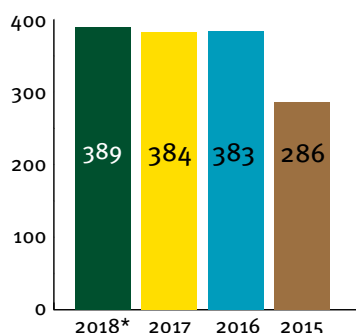
Gekeken naar bedrijfsomvang van de deelnemers (ingekochte tonnen op basis van 88% droge stof), dan is de groep Producenten Mengvoeders veruit de grootste groep (zie figuur 4).

Ingedeeld naar het aantal LPC's per deelnemer, dan heeft ruim 27% van de deelnemers minder dan 10 LPC's en ruim 23% van de deelnemers heeft 10 tot 25 LPC's. Bijna drie kwart van de deelnemers heeft tot 50 LPC's (zie figuur 5).

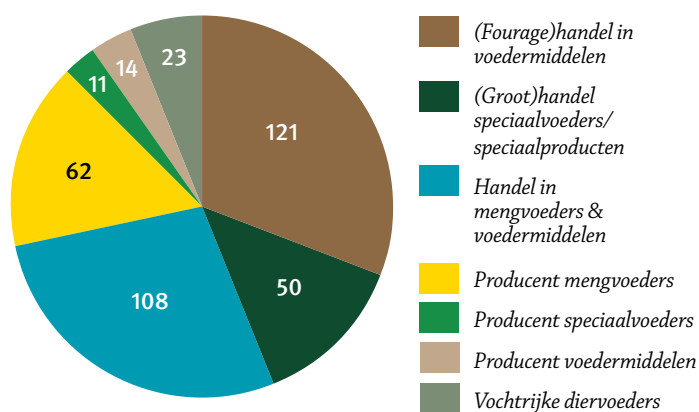
Figuur 4. Ingekochte tonnages per groep deelnemers (o.b.v. 88% droge stof; 2018)

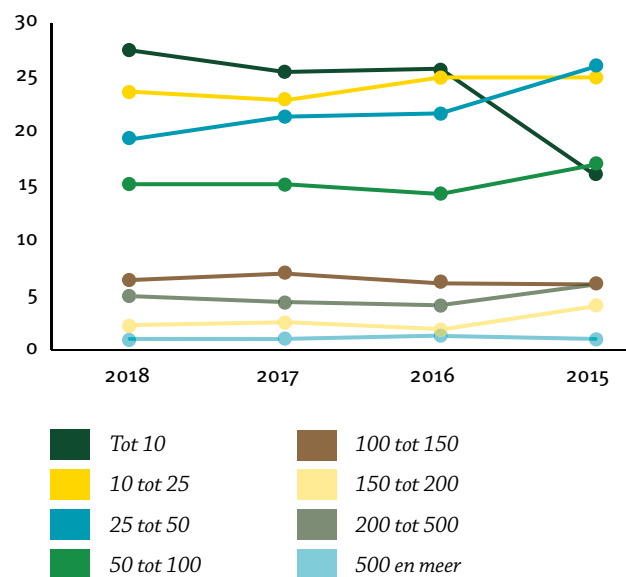
Figuur 2. Ontwikkeling aantal deelnemers SecureFeed 2018 - 2015

Figuur 3. Deelnemers SecureFeed naar bedrijfsactiviteit (2018)

Figuur 5. Overzicht aantal LPC's per deelnemer in 2018-2015 in procenten

Inbreng in beleid borgingssysteem

Bij de ontwikkeling van het borgingssysteem van SecureFeed, hebben deelnemers inbreng via Werkgroepen en Technische Commissie. Deze adviseren aan het secretariaat en de Raad van Bestuur inhoudelijk over de ontwikkeling, voorbereiding, invulling, uitvoering en evaluatie van de drie kernprogramma's van SecureFeed: Deelnemers-, Leveranciers- en Product-beoordeling. In samenspraak met de programmamanagers stellen de werkgroepen adviezen op voor de Technische Commissie, en geven ze opvolging aan genomen besluiten en actiepunten. De werkgroep (vice)-voorzitters zijn lid van de Technische Commissie.

Gedurende het jaar hield SecureFeed haar deelnemers op verschillende manieren op de hoogte van de resultaten van het borgingssysteem: via alerts, wekelijkse updates, de nieuwsbrief *SecureFeed* en bijeenkomsten. Onderlinge uitwisseling van informatie en kennis is een belangrijke pijler voor succes van het gezamenlijke borgingssysteem. Hiervoor organiseert SecureFeed jaarlijks Themabijeenkomsten voor haar deelnemers.

Deelnemersaudits

SecureFeed deelnemers worden jaarlijks geaudit. De deelnemersaudit dient om te verifiëren of de deelnemer zich houdt aan de (kwaliteits-)eisen van het SecureFeed Borgingssysteem en om de mindset met betrekking tot voedselveiligheid te beoordelen. Geselecteerde Certificerende Instellingen (CI's) voeren de deelnemersaudit uit; de controle vindt plaats aan de hand van een toetsingskader en de bevindingen worden vastgelegd in de databank van SecureFeed.

In 2018 zijn 377 deelnemersaudits uitgevoerd. Uit de rapportages over de deelnemersaudit, bleek dat een niet-complete registratie van Leverancier-Product-Combinaties (LPC's) de meest voorkomende tekortkoming is. Alle borgingsactiviteiten beginnen met het in beeld brengen van alle Leverancier-Product-Combinaties (LPC's). Het is daarom van belang dat deelnemers aan SecureFeed hun volledige LPC lijst opgeven, conform de scope van SecureFeed. Tekortkomingen moeten deelnemers binnen de gestelde termijn opvolgen. Zodat ze onder meer ontbrekende LPC's alsnog registreren.

Tracking & Tracing

Sinds 2018 hanteert SecureFeed een andere opzet voor de jaarlijkse verplichte test voor tracking & tracing (T&T) en recall. Doel van de herziening die per 1 januari 2018 is doorgevoerd, is een betere aansluiting van de T&T- en recall-test bij de verschillende groepen deelnemers. Een efficiëntere inrichting van het proces van beoordeling en meer inzicht in de resultaten van de T&T- en recall-test is een tweede doel. Een beperkt gedeelte van de deelnemers (13%) maakte in 2018 gebruik van de mogelijkheid om zelf een opdracht te formuleren. De meest voorkomende tekortkoming op het gebied van T&T is in 2018 dat de deelnemer de evaluatie van de test niet uitvoerde (16%).

In 2019 zal SecureFeed de aangepaste werkwijze evalueren. Uitkomsten van deze evaluatie worden meegenomen bij het vaststellen van de cases voor 2020.

Aantal en herkomst leveranciers

Deelnemers melden nieuwe leveranciers aan in de databank van SecureFeed. SecureFeed beoordeelt of de leverancier gecertificeerd is en toe te laten is binnen SecureFeed. Eind 2018 bevatte de databank 1.309 leveranciers. Dat zijn er bijna 50 meer dan eind 2017. De groei van het aantal leveranciers komt uit Europese landen, met name uit Nederland en Frankrijk. Evenals voorgaande jaren is bijna 38% afkomstig uit Nederland, bijna een kwart uit Duitsland en bijna 19% komt uit België (zie tabel 1).

Tabel 1. Overzicht herkomst leveranciers van deelnemers SecureFeed

Land	Aantal leveranciers 2018	Aantal leveranciers 2017	Aantal leveranciers 2016	Aantal leveranciers 2015
Australië	1	1	1	1
België	243	241	245	270
Brazilië	0	0	0	1
Bulgarije	1	1	2	1
Canada	1	0	0	0
China	4	4	3	3
Cyprus	1	1	1	1
Denemarken	9	9	9	9
Duitsland	324	323	303	300
Finland	3	3	3	3
Frankrijk	93	81	83	77
Griekenland	2	2	2	2
Hongarije	4	5	4	1
Ierland	6	5	3	2
India	1	1	1	0
Italië	20	15	11	8
Litouwen	3	4	1	2
Luxemburg	5	5	4	5
Maleisië	1	1	1	1
Malta	0	1	0	0
Nederland	492	468	461	482
Noorwegen	2	1	1	1
Oostenrijk	10	9	5	6
Polen	22	18	18	15
Singapore	1	1	1	1
Slovenië	1	0	0	0
Slowakije	4	4	3	3
Spanje	11	10	9	6
Tsjechië	4	2	1	0
Turkije	0	0	1	0
Ver. Koninkrijk	22	25	22	20
Ver. Staten	1	2	1	2
Zweden	7	6	6	3
Zwitserland	10	14	9	6
Totaal	1.309	1.263	1.215	1.232

Leverancier-Product-Combinaties

Deelnemers voeren al hun Leverancier-Product-Combinaties (kortweg LPC's) in de databank van SecureFeed in. Het 'product' staat hier voor een ingekocht diervoeder. SecureFeed beoordeelt de leveranciers, de diervoeders en de LPC's. Pas nadat SecureFeed een LPC beoordeelde en goedkeurde, mag de deelnemer het product kopen, innemen, verwerken en verkopen. In totaal stonden eind 2018 ruim 7.000 beoordeelde LPC's in de databank met geaccepteerde Leverancier-Product-Combinaties. Het aantal LPC's stabiliseerde zich. Ongeveer een derde deel van de LPC's betreft deelnemersleveringen onderling. (zie tabel 2).

Tabel 2. Aantal Leverancier-Product-Combinaties (LPC's) en onderverdeling naar risicoklasse in 2018, 2017, 2016 en 2015

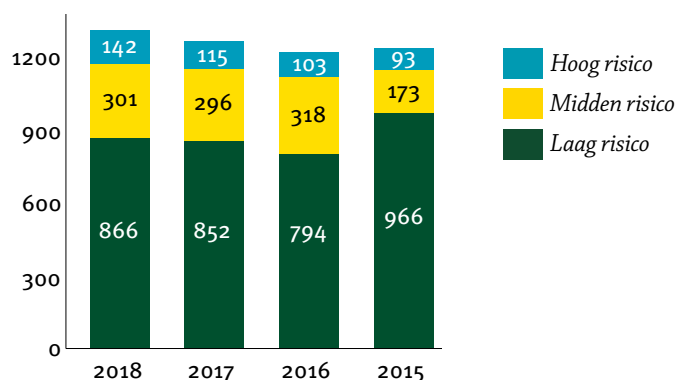
	Aantal 2018	Aantal 2017	Aantal 2016	Aantal 2015
Totaal aantal LPC's	7.045	6.832	6.749	6.506
Deelnemersleveringen onderling	2.463	2.470	2.540	2.166

Indeling leveranciers op basis van risico

SecureFeed deelt leveranciers in naar risicoklasse. De indeling gebeurt op basis van de risicoclassificatie van de producten die de leverancier levert. Bevat zijn assortiment minimaal één product uit risicoklasse Hoog, dan valt ook de leverancier in die klasse (zie figuur 6). De toename van het aantal Hoog risico leveranciers is een gevolg van [de herziening van de risicoclassificatie met ingang van 2018](#).

Figuur 6. Indeling leveranciers naar risicoklasse

Opmerkingen bij figuur 6:

- 2018: - 37 van de 142 leveranciers Hoog risico leveren maïs alle herkomsten (onbewerkt product)
- 62 van de 301 leveranciers Midden risico leveren maïs EU-5 (onbewerkt)
- 2017: - 43 van de 115 leveranciers Hoog risico leveren maïs alle herkomsten (onbewerkt product)
- 64 van de 296 leveranciers Midden risico leveren maïs EU-5 (onbewerkt)
- 2016: - 35 van de 103 leveranciers Hoog risico leveren maïs alle herkomsten (onbewerkt product)
- 109 van de 318 leveranciers Midden risico leveren maïs EU-5 (onbewerkt)
- 2015: - In het jaar 2015 werden alle leveranciers van maïs (toen risicoklasse Hoog) als leverancier Laag risico gezien, omdat deze leveranciers niet voorafgaand aan goedkeuring geaudit werden (overige leveranciers Hoog wel).

Audits leveranciers

Leveranciers worden geaudit om te bevestigen dat betreffende leverancier producten levert die op gebied van voedsel- en voederveiligheid voldoen aan SecureFeed verwachtingen, om kennis te vergaren hoe grondstoffen tot stand komen en voor verificatie SecureFeed risico-classificatie.

In 2018 voerde SecureFeed in totaal 109 leveranciersaudits en behaalde hiermee bijna de gestelde doelstelling van 110 leveranciersaudits. Met deze audits is kennis van een aantal processen toegenomen en zijn de resultaten van de audits gebruikt als input bij de herziening van de risicoclassificatie.

Van de bezochte bedrijven, leveren er 85 rechtstreeks aan deelnemers van SecureFeed. De andere 24 zijn zogeheten voorschakels. Ofwel, zij werken in een (productie)fase voorafgaand aan de leveranciers van SecureFeed-deelnemers. SecureFeed bezocht 99 bedrijven voor een reguliere leveranciersaudit. Daarnaast zijn 10 bedrijven bezocht naar aanleiding van een overschrijding van de norm voor een contaminant, na een melding over een onregelmatigheid of wegens een andere specifieke aanleiding. (zie tabellen 3 t/m 5).

Tabel 3. Aantal uitgevoerde audits naar land in 2018, 2017, 2016 en 2015

	2018		2017		2016		2015	
Land**	Aantal leveranciers	Aantal voorschakels*	Aantal leveranciers	Aantal voorschakels*	Aantal leveranciers	Aantal voorschakels*	Aantal leveranciers	Aantal voorschakels*
Argentinië								
België	12	1	14	1	16	1	16	2
Canada		2						
Denemarken	2	1			1		2	0
Duitsland	16	1	23	6	24	2	18	9
Engeland		4	1	1			4	2
Finland						1		
Frankrijk			5		4	4	1	2
Griekenland			1					
Hongarije	1		1					
IJsland						4		
Indonesië		2				7		
Litouwen	3							
Marokko						2		
Nederland	48	5	47	6	41	5	75	9
Noorwegen		4						2
Oostenrijk		1					1	
Peru								5
Polen			1		3	2		
Rusland				6				
Singapore	1							
Spanje	1	3		1		2		2
Tsjechië						1		
Zweden	1							
Zwitserland			1		1		2	
Totaal	85	24	94	28	90	31	119	33

* Voorschakels betreffen in dit overzicht de initiële producenten van het diervoeder

** Betreft locatie bezochte vestiging; bij een deel van de leveranciers omvat de audit importproduct in de risicoklasse Midden of Laag van buiten de EU

Tabel 4. Aantal uitgevoerde audits naar risicoklasse in 2018, 2017, 2016 en 2015

	2018		2017		2016		2015	
Risicoklasse	Aantal leveranciers	Aantal voorschakels	Aantal leveranciers	Aantal voorschakels	Aantal leveranciers	Aantal voorschakels	Aantal leveranciers	Aantal voorschakels
Hoog risico	24	20	21	9	25	24	31	23
Midden risico	23	4	31	8	40	4	31	3
Laag risico	38	0	42	11	25	3	57	7
Totaal	85	24	94	28	90	31	119	33

Tabel 5. Aantal uitgevoerde audits naar aanleiding in 2018, 2017, 2016 en 2015

	2018		2017		2016		2015	
Aanleiding audit	Aantal leveranciers	Aantal voorschakels	Aantal leveranciers	Aantal voorschakels	Aantal leveranciers	Aantal voorschakels	Aantal leveranciers	Aantal voorschakels
Regulier	78	21	84	26	80	28	107	31
Specifiek	7	3	10	2	10	3	12	2
Totaal	85	24	94	28	90	31	119	33

In 2018 is het toetsingskader Leveranciersaudits geëvalueerd en herzien. De focus van het toetsingskader lag op HOOG en MIDDEN risico producten en met de herziening is het beter geschikt voor de toetsing van LAAG risico producten en mengsels. Tijdens de harmonisatiebijeenkomst lead-auditoren is het concept in groepjes doorgenomen, waarna de herziene versie met ingang van 1-1-2019 is geïmplementeerd in de databank.

Auditoren

Een auditteam bestaat uit een lead-auditor en een co-auditor. De auditoren die de audits uitvoerden, waren werkzaam bij deelnemers van SecureFeed. De 109 leveranciersaudits zijn uitgevoerd door 27 lead-auditoren en 34 co-auditoren. Deze auditoren zijn werkzaam bij 41 verschillende deelnemers (zie tabel 6).

Tabel 6. Aantal deelnemers dat lead- en/of co-auditoren leverde in 2018, 2017, 2016 en 2015

	Aantal deelnemers 2018	Aantal deelnemers 2017	Aantal deelnemers 2016	Aantal deelnemers 2015
Leverde lead- en co-auditoren	5	6	4	4
Leverde lead-auditoren	13	11	15	16
Leverde co-auditoren	23	27	34	31
Totaal	41	44	53	51

Opmerkingen bij tabel 6:

In 2015 zijn de 152 audits uitgevoerd door 25 lead-auditoren en 38 co-auditoren.
 In 2016 zijn de 121 audits uitgevoerd door 25 lead-auditoren en 42 co-auditoren.
 In 2017 zijn de 122 audits uitgevoerd door 25 lead-auditoren en 38 co-auditoren.
 In 2018 zijn de 109 audits uitgevoerd door 27 lead-auditoren en 34 co-auditoren.

Witness-audits

In 2018 zijn 23 leveranciersaudits gemonitord. Dit is 96% van de doelstelling. Nieuw in 2018 is dat de helft extern en de helft intern is gemonitord. In 2017 zijn 20 en in 2016 zijn er 22 leveranciersaudits gemonitord. Het doel van het monitoren van auditoren is het evalueren van de prestaties, het waarborgen van de kwaliteit en onafhankelijkheid van de audits en het borgen van competenties van auditoren. De witness audits worden door de auditoren als positief ervaren. Tijdens de witness audits is geconstateerd dat de auditoren over een goede branche kennis en kennis van voedselveiligheidsrisico's beschikken, zijn zorgvuldig bij het vaststellen van de scope en voeren diepgaande audits uit op de door SecureFeed benoemde risico's in de risicoclassificatie. Tevens wordt aangegeven dat over de jaren heen de structuur in de audits is verbeterd en dat er een goede aandacht is voor integriteit tijdens SecureFeed leveranciersaudits. Er zijn concrete punten vastgesteld om de effectiviteit van de audits op een aantal punten te verbeteren. Die punten zijn input voor het harmonisatie- en opleidingsprogramma 2019 voor SecureFeed auditoren.

In 2018 organiseerde SecureFeed twee harmonisatiebijeenkomsten, een opleidingsdag voor lead-auditoren en een harmonisatiebijeenkomst voor co-auditoren waarin onder andere verbeterpunten werden besproken.

Monitoring

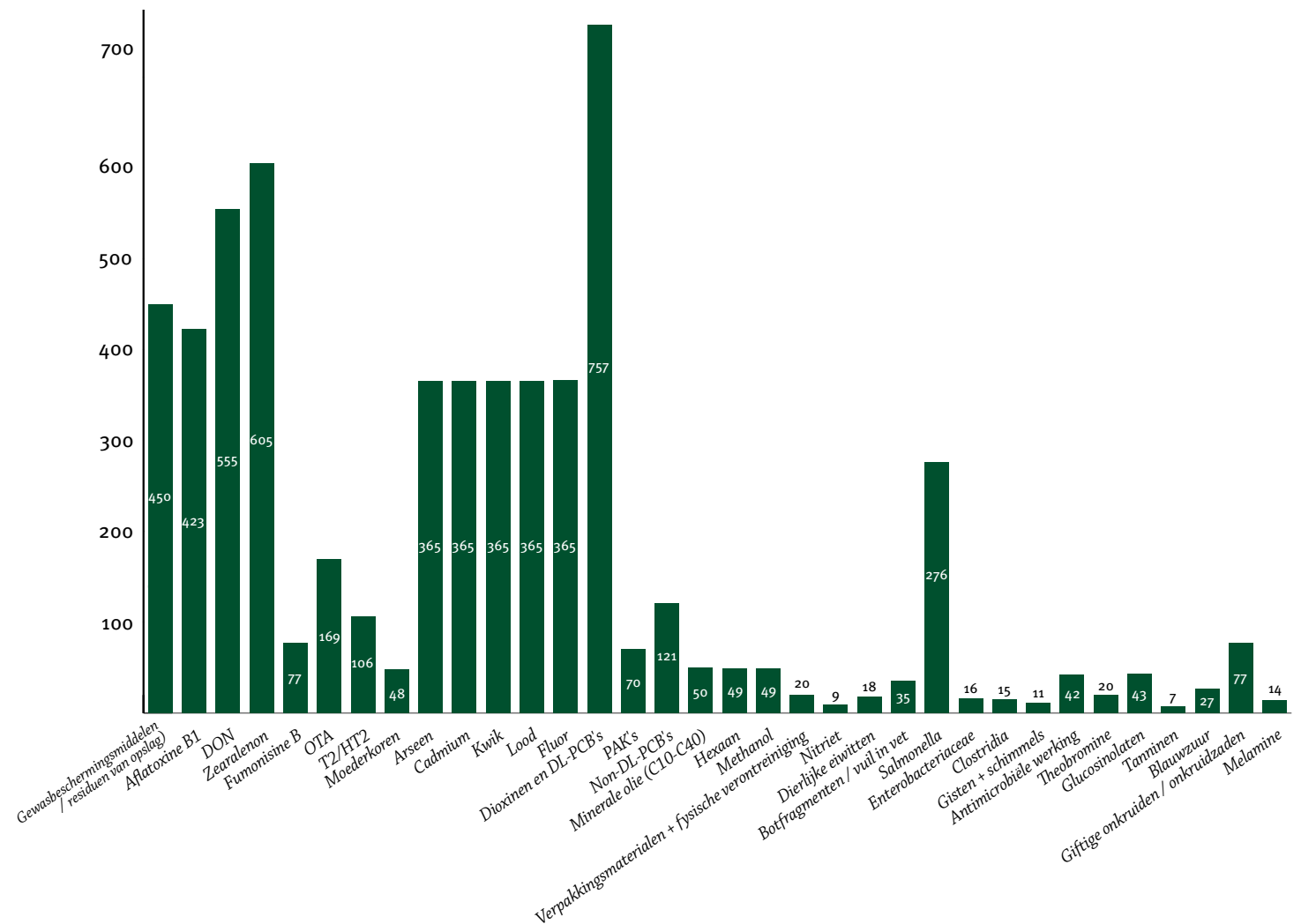
De kern van het werk van SecureFeed is het ontwikkelen en beheren van een hoogwaardig collectief systeem voor risico-beoordeling en monitoring van grondstoffen en de leveranciers ervan. Bedrijven die voedermiddelen, mengvoeders en toevoegingsmiddelen rechtstreeks leveren aan veehouders, werken via SecureFeed samen aan die risico-beoordeling en monitoring.

Monitoring is een belangrijke pijler onder het SecureFeed Borgingssysteem. In de eerste plaats betreft dit monitoring in enge zin: de diverse monitoringsplannen (verplicht en vrijwillig) waarvoor deelnemers van SecureFeed monsters van diervoeders nemen en analyseresultaten onderling delen. In de tweede plaats betekent monitoring het volgen van processen, het verzamelen van informatie over processen, en het bewaken van de processen en het signaleren van afwijkingen. In die laatste betekenis worden alle elementen van het SecureFeed Borgingssysteem gemonitord. De resultaten van de monitoring maken inzichtelijk hoe de diervoeder- en voedselveiligheid er voor staan. Welke risico's zijn naar tevredenheid geborgd? Welke nieuwe gevaren vragen meer aandacht? De volgende paragrafen besteden aandacht aan monitoring in enge zin, de diverse monitoringsplannen en aan de meldingen van overschrijdingen van actie- en afkeurgrenzen en geweigerde vrachten.

Figuur 7. Aantal monsters per contaminant in 2018

Monitoring contaminanten: het SecureFeed Monitoringsplan Diervoeders

Een brede verificatie van relevante contaminanten in de door deelnemers ingekochte diervoeders (zie figuur 7).

Dat is in een notendop de functie van het [SecureFeed Monitoringsplan Diervoeders \(SMD\)](#).

Ontwikkelingen

Het jaar 2018 was belangrijk voor het SecureFeed Monitoringsplan Diervoeders. Het voorname eerste deel van het project 'Databank gestuurde monitoring' werd voltooid. Dit project is een van de resultaten van de brede wens binnen SecureFeed om de SecureFeed Databank als centraal informatiesysteem voor deelnemers, auditoren en secretariaat verder te ontwikkelen. Het eerste deel van dit project, onderdeel van het Werkplan 2018, behelsde het generen van het SecureFeed Monitoringsplan rechtstreeks vanuit de SecureFeed Databank. Hierbij gebruik makend van alle informatie over deelnemers, hun assortiment diervoeders en bijbehorende

leveranciers. Via takenlijsten hebben deelnemers real-time inzicht in hun te nemen monsters. En zij kunnen verzoeken voor aanpassing van hun monitoringsplan indienen, als ze bijvoorbeeld in een bepaald kwartaal een te bemonsteren product niet op voorraad hebben. De nieuwe opzet biedt aan het secretariaat de mogelijkheid om real-time de voortgang van het SecureFeed Monitoringsplan Diervoeders te bewaken en vroegtijdig in te grijpen bij mogelijke knelpunten. In de toekomst staat het tweede deel van dit project in de planning, namelijk het koppelen van de analyse-uitslagen van laboratoria aan de monsters in de SecureFeed Databank met mogelijkheden voor geautomatiseerde signalering van overschrijdingen van actie- en afkeurgrenzen.

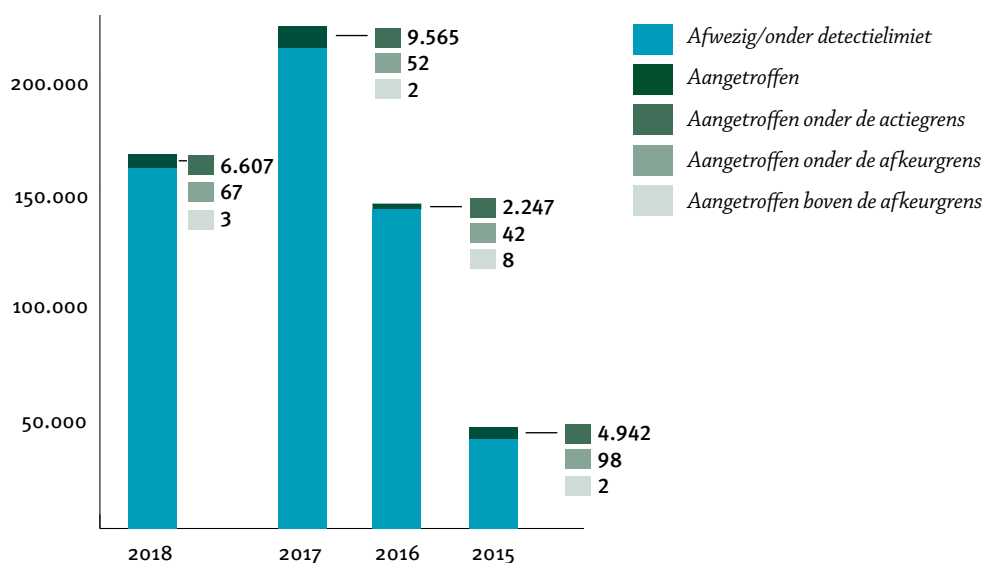
In 2018 is, samen met vele andere ketenpartners, werk gemaakt van een van de meest complexe knelpunten in de beoordeling van analyseresultaten: de beoordeling van residuen van pesticiden in diervoeders. Het ontbreekt in

wet- en regelgeving aan specifieke normen voor diervoeders en beschikbare normen zijn veelal voor onbewerkte producten. De inspanning van ketenpartners resulteerde in de breed gedragen Pesticidewijzer. De Pesticidewijzer leidt gebruikers stap voor stap langs mogelijke residusituaties waarbij uiteindelijk voor elke contaminatie een risico-gebaseerde beoordeling beschikbaar komt. De Pesticidewijzer is voorgelegd aan de NVWA en positief beoordeeld. Aanvullend op de Pesticidewijzer lopen onderzoeksprojecten om procesfactoren te verzamelen en verifiëren. Procesfactoren, ook wel concentratiefactoren genoemd, geven aan in welke mate een contaminatie in een uitgangproduct (tarwe) kan worden teruggevonden in een afgeleid product (tarwegist-concentraat). Onderbouwde procesfactoren vereenvoudigen in sterke mate de beoordeling van residuniveaus en zijn daarom, naast de Pesticidewijzer, van groot belang voor een snelle en adequate reactie op een besmetting en dragen op die manier bij aan een betere borging van de voeder- en voedselveiligheid.

Resultaten

Ook dit jaar leverde het SecureFeed Monitoringsplan Diervoeders weer veel resultaten op. Evenals in voorgaande jaren waren er weinig analyseresultaten boven de [actie- of afkeurgrenzen](#): 0,042% in 2018 om 0,024% in 2017 en 0,035% in 2016 (zie figuur 8). De overschrijdingen van afkeurgrenzen waren incidenten: twee door een verhoogd gehalte zware metalen in een monster 'Groenten- en fruitnevenstroom' (vermoedelijk veroorzaakt door een grondrestant) en één door lood in palmpitschilfers. De overschrijdingen van actie-grenzen werden met name veroorzaakt door mycotoxinen. Daarnaast kwamen verhoogde gehalten fluor in monocalcium-fosfaat en blauwzuur in lijnzaad(schilfers) meerdere malen voor.

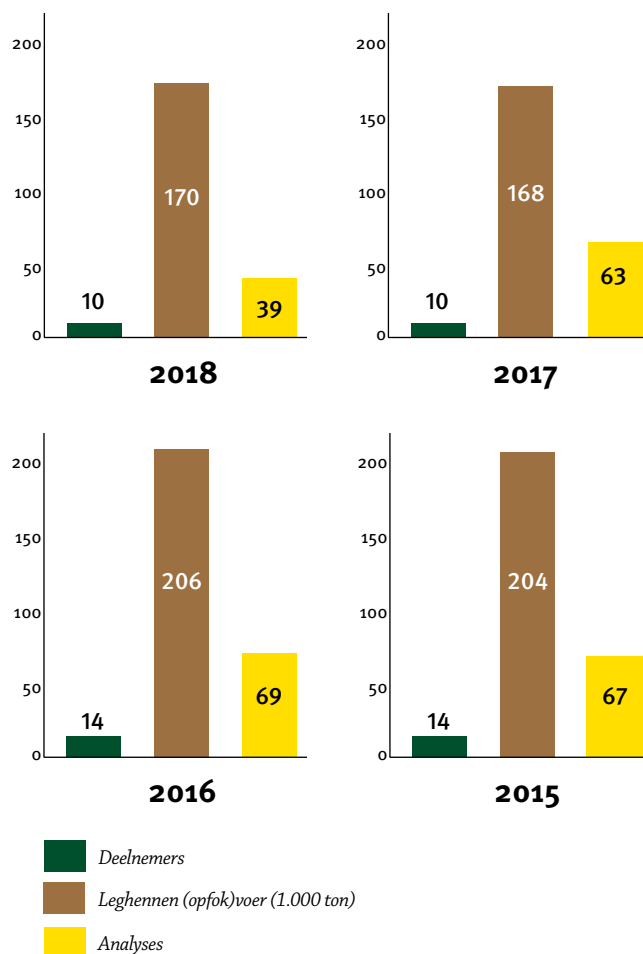
Figuur 8. Resultaten totaal aantal analyses in 2018, 2017, 2016 en 2015

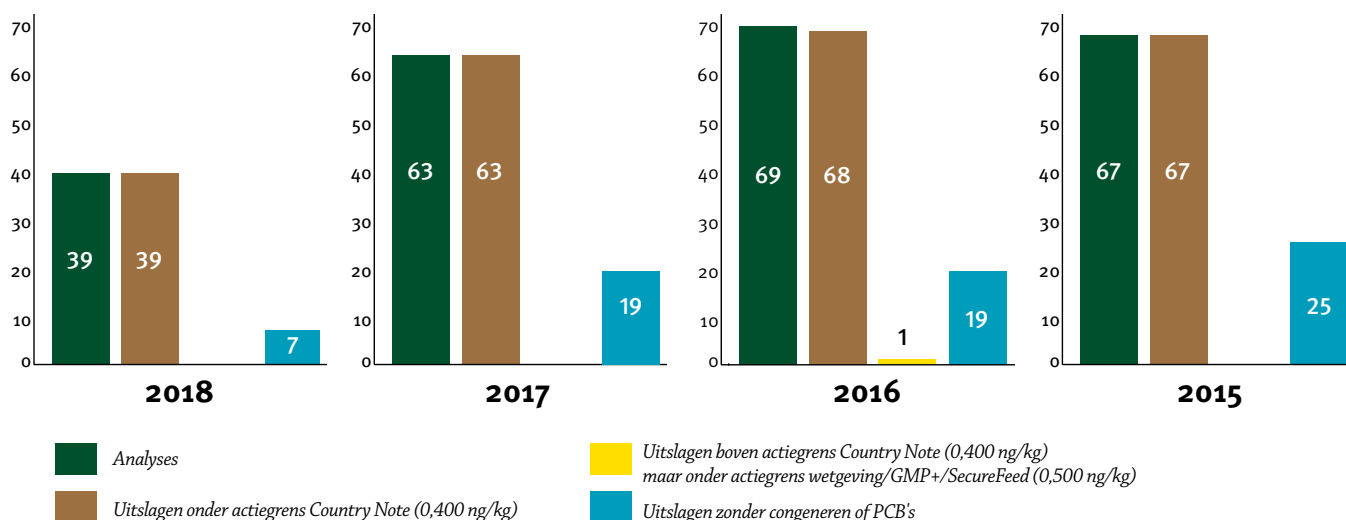
Dioxine monitoring in legpluimvee(opfok)voeders

2018 was het eerste volledige jaar van de herziening door GMP+ FSA van de GMP+ Country Note BCN-NL2 “Dioxine-monitoring in legpluimvee(opfok)voeders”, waarin de medio 2017 doorgevoerde halvering van het aantal voorgeschreven analyses zichtbaar werd. Evenals in 2017, deden in 2018 10 kleine producenten (< 50.000 ton/jaar) van legpluimveevoeder mee aan het door SecureFeed beheerde collectieve monitoringsplan dioxine in legpluimvee(opfok)voeders. Het gelijkblijvende aantal deelnemers en een dito productieniveau bij deze deelnemers (170.000 ton in 2018 tegenover 168.000 ton in 2017) maakte dat, bij de halvering van de minimale analyse verplichting, het aantal analyses ook sterk afnam (van 63 in 2017 naar 39 in 2018). Een volledige halvering werd voorkomen door een verbeterde opvolging van de deelnemende bedrijven (zie figuren 9 en 10). Alle uitslagen uit 2018 bleven ver onder de actiegrens (0,4 ng/kg), zoals ook het geval was in 2017.

Figuur 9. Kengetallen dioxinemonitoring

Figuur 10. Resultaten analyses dioxinemonitoring leghennen(opfok)voeders

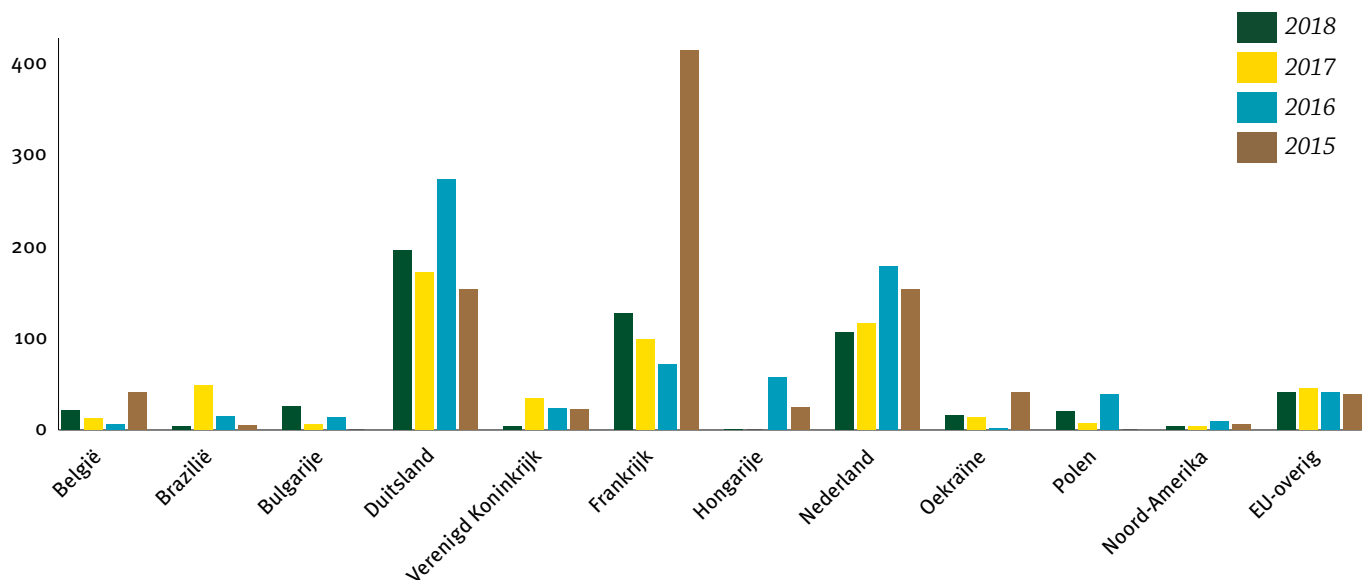
Mycotoxinen in nieuwe oogst granen

Het vrijwillige monitoringsplan Mycotoxinen in nieuwe oogst granen kende een rustig jaar, vergelijkbaar met 2017. De West-Europese graanoogst van 2018 kende geen grote knelpunten. Het totaal aantal geanalyseerde monsters (563) was vergelijkbaar met dat van 2017 (555) (zie figuren 11, 12 en 13). De daling in het aantal analyses op maïs is houdt aan ($517 > 200 > 89 > 56$). Het aantal analyses in tarwe groeide naar 264, waarmee dit weer het meest geanalyseerde graan is. Het aantal geanalyseerde mycotoxinen steeg ten opzichte van 2017 (1449) naar 1621. DON en ZEA bleven traditiegetrouw de meest geanalyseerde mycotoxinen (zie figuur 14).

Het aantal analyses op fumonisinen steeg sterk (van 6 om 6 naar 90 om 88). Het betrof voor het overgrote deel analyses in tarwe die mede werden gedaan in het kader van het wetenschappelijk onderzoek in de PPS “Voorspellen mycotoxinen in granen”. Samen met andere private partijen en het Rikilt werkte SecureFeed de afgelopen jaren aan de ontwikkeling van een model voor het voorspellen van mycotoxinen in granen.

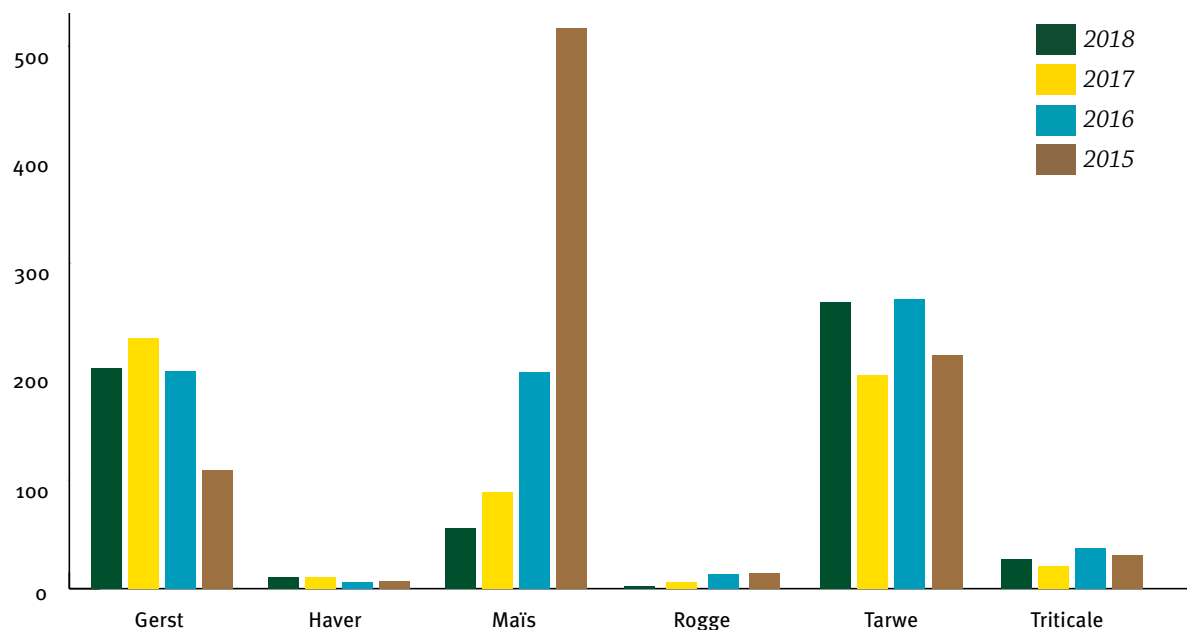
In 2018 werden geen wettelijke afkeurgrenzen normen overschreden. In gerst, haver en rogge werd voor geen enkel mycotoxine de actiegrens overschreden. In tarwe, triticale en maïs waren er in 2018 sporadisch overschrijdingen van de actiegrens voor DON – 2,6 mg/kg in maïs, 3,8 mg/kg in tarwe en 2,5 mg/kg in triticale. Voor geen van de andere mycotoxinen leverde het vrijwillige monitoringsplan Nieuwe Oogst Granen een afwijking op. De zeer droge zomer van 2018, gaf aanleiding tot zeer veel problemen, maar zorgde ook voor relatief weinig problemen met mycotoxinen.

Figuur 11. Herkomstlanden granen

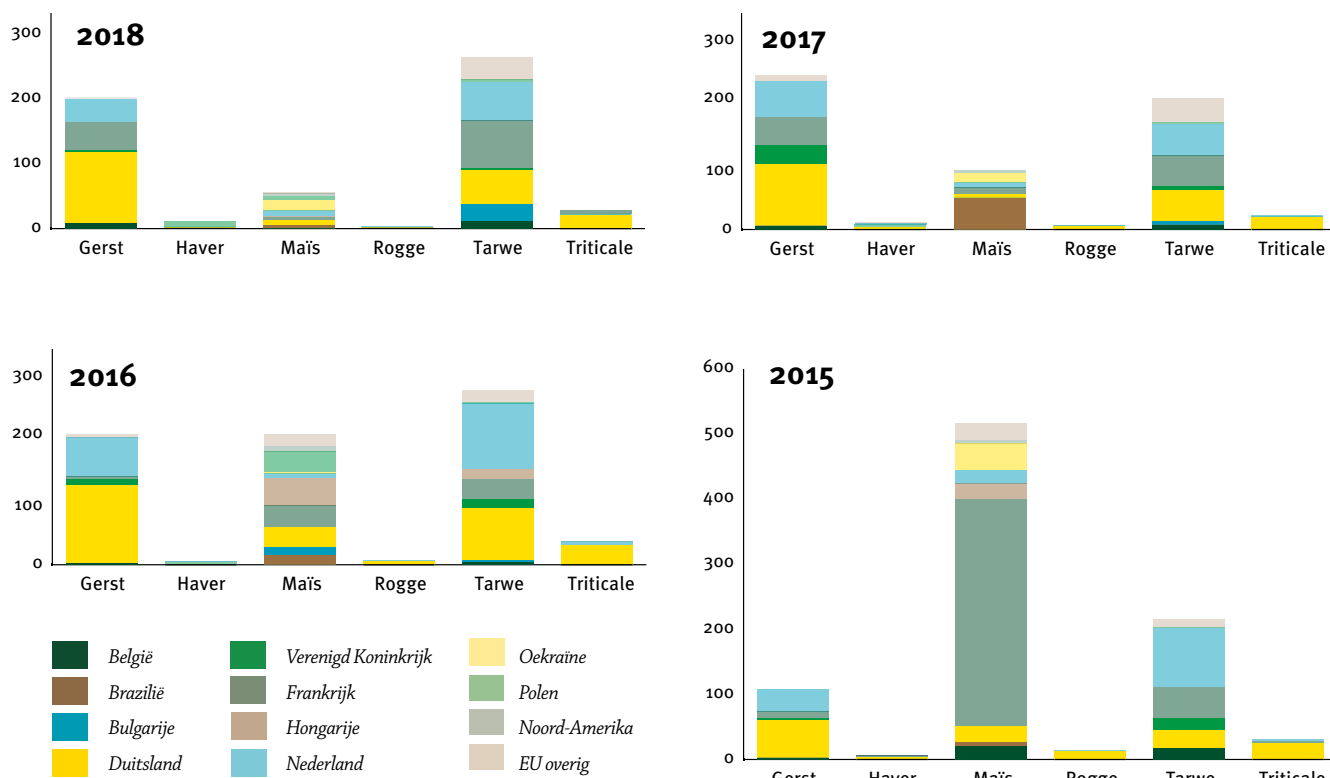

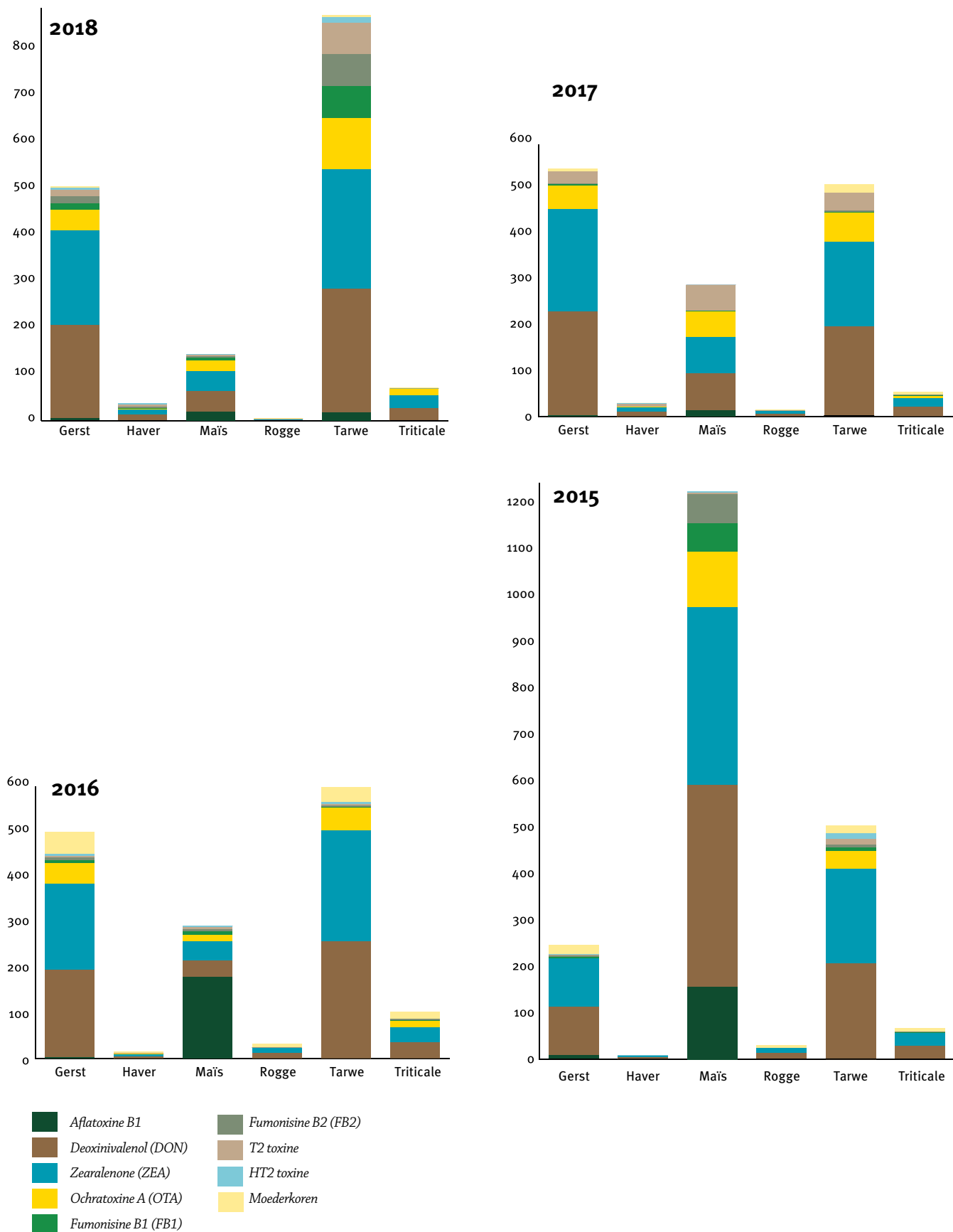
Figuur 12. Uitgevoerde analyses per graan

Figuur 13. Uitgevoerde analyses naar gewas per herkomstland

Figuur 14. Uitgevoerde analyses naar mycotoxine per gewas

Het Aflatoxine B1 protocol

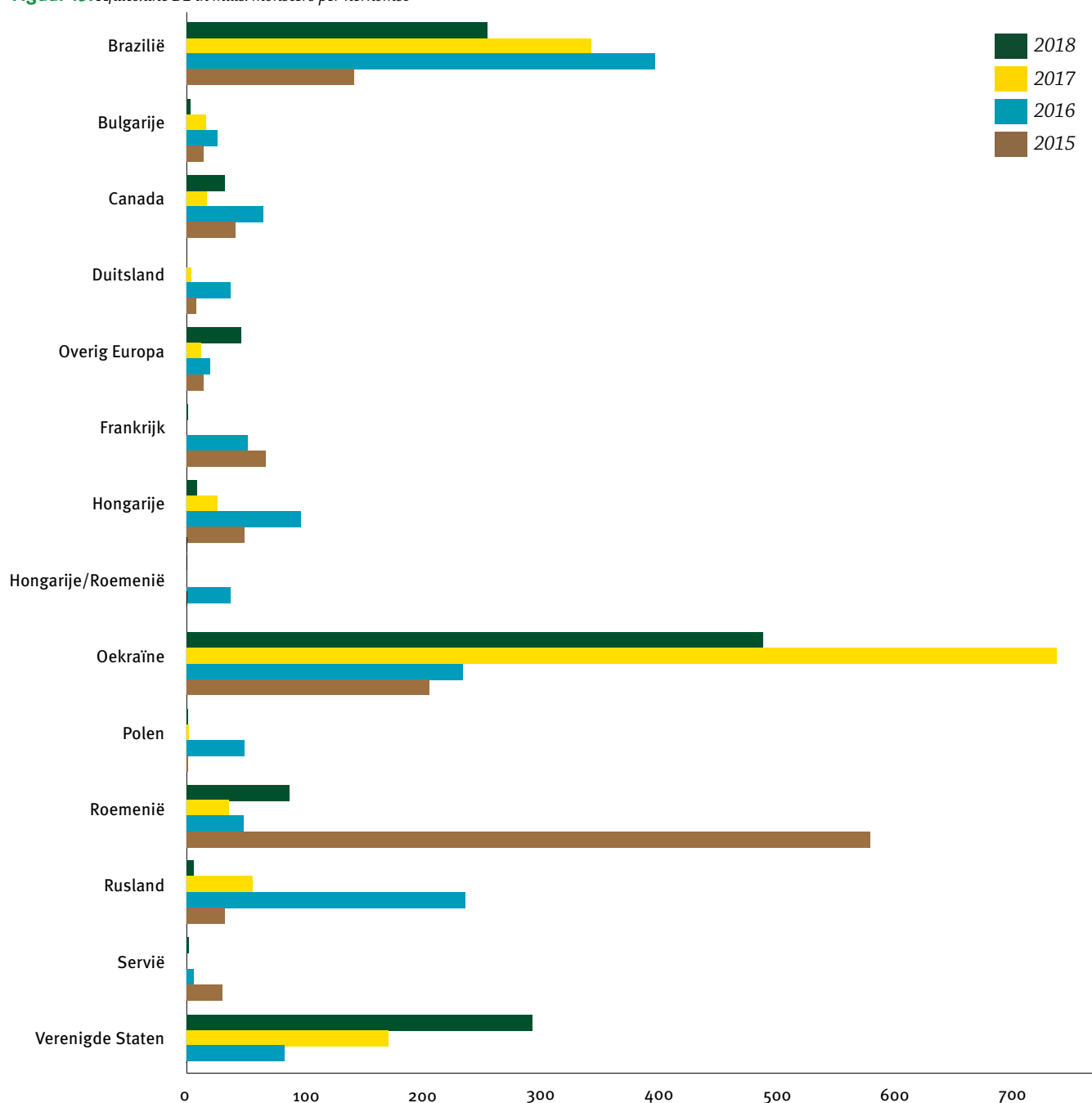
In 2018 draaide het Aflatoxine B1 protocol voor de beheersing van het risico van Aflatoxine B1 in melkveevoeders, voor het 6de achtereenvolgende jaar. Naast de verificatie van Aflatoxine B1 in melkveevoeders, is het vooral de monitoring van dit mycotoxine in maïs en maïs(bij)producten, waar dit protocol om draait.

Aflatoxine B1 in maïs en maïs(bij)producten

In 2018 daalde het aantal door deelnemers ingestuurde partij-analyses op Aflatoxine B1 in maïs voor het eerst, naar 1.224 stuks (2017: 1.421). Oekraïne was weer het

oorsprongsland van de meeste monsters (489). Dit waren er wel bijna 250 minder dan het voorafgaande jaar, waarmee de daling in het totaal aantal monsters geheel voor rekening van dit herkomstland kwam. Bij de Verenigde Staten (293 analyses) en Brazilië (255 analyses) viel op dat het aantal analyses voor herkomst Brazilië daalde met ca. 90 stuks en dat voor herkomst Verenigde Staten steeg met ruim 120 stuks (zie figuur 15). Opvallend is verder de stijging van Europa Overig. Van de 46 monsters dit jaar (2017: 12 analyses) betrof het 36 keer maïs biologisch; voor alle andere origines tezamen waren slechts 45 monsters afkomstig van biologisch product.

Figuur 15. Aflatoxine B1 in maïs: monsters per herkomst

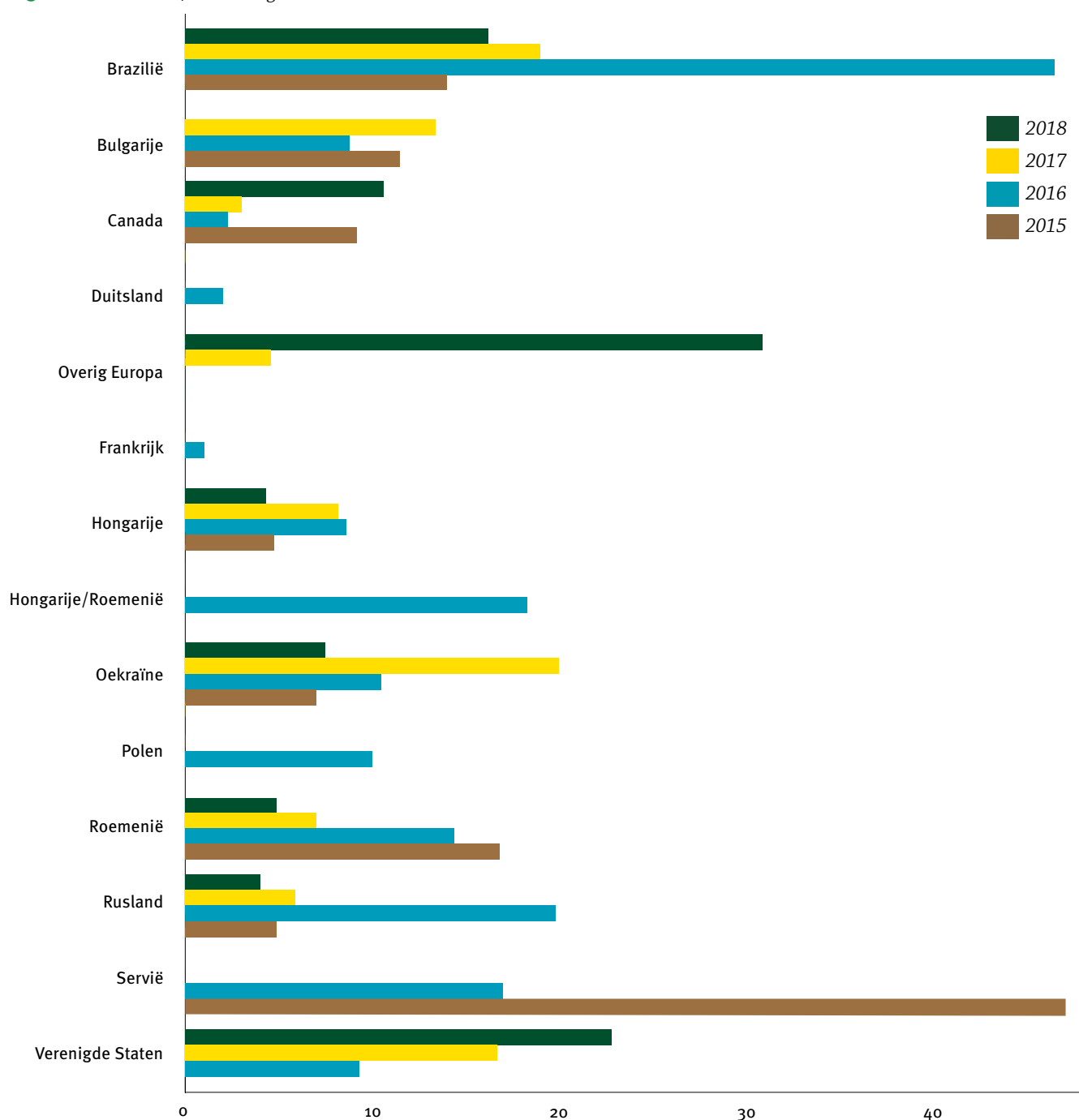
De pieken in de resultaten over 2018, lagen hoger dan in 2017 (Oekraïne, 20 ppb) met een waarde van 30,9 ppb in maïs biologisch uit Moldavië, maar lagen nog duidelijk onder de uitslagen van 2015 (Servië) en 2016 (Brazilië) (zie figuur 16).

Daarentegen waren de gemiddeld aangetroffen waarden nog nooit zo laag. Het hoogste gemiddeld aangetroffen gehalte Aflatoxine B1 was er voor maïs uit de Verenigde Staten, 1,7 ppb (zie figuur 17), deze origine was ook degene

met het laagste percentage partijen zonder detecteerbare hoeveelheid Aflatoxine B1, namelijk slechts 47% (zie figuur 18). Net als in 2017, scoorde Oekraïne, als grootste herkomstland (489 partij-analyses), erg goed met ruim 94% 'Aflatoxine-vrije' partijen.

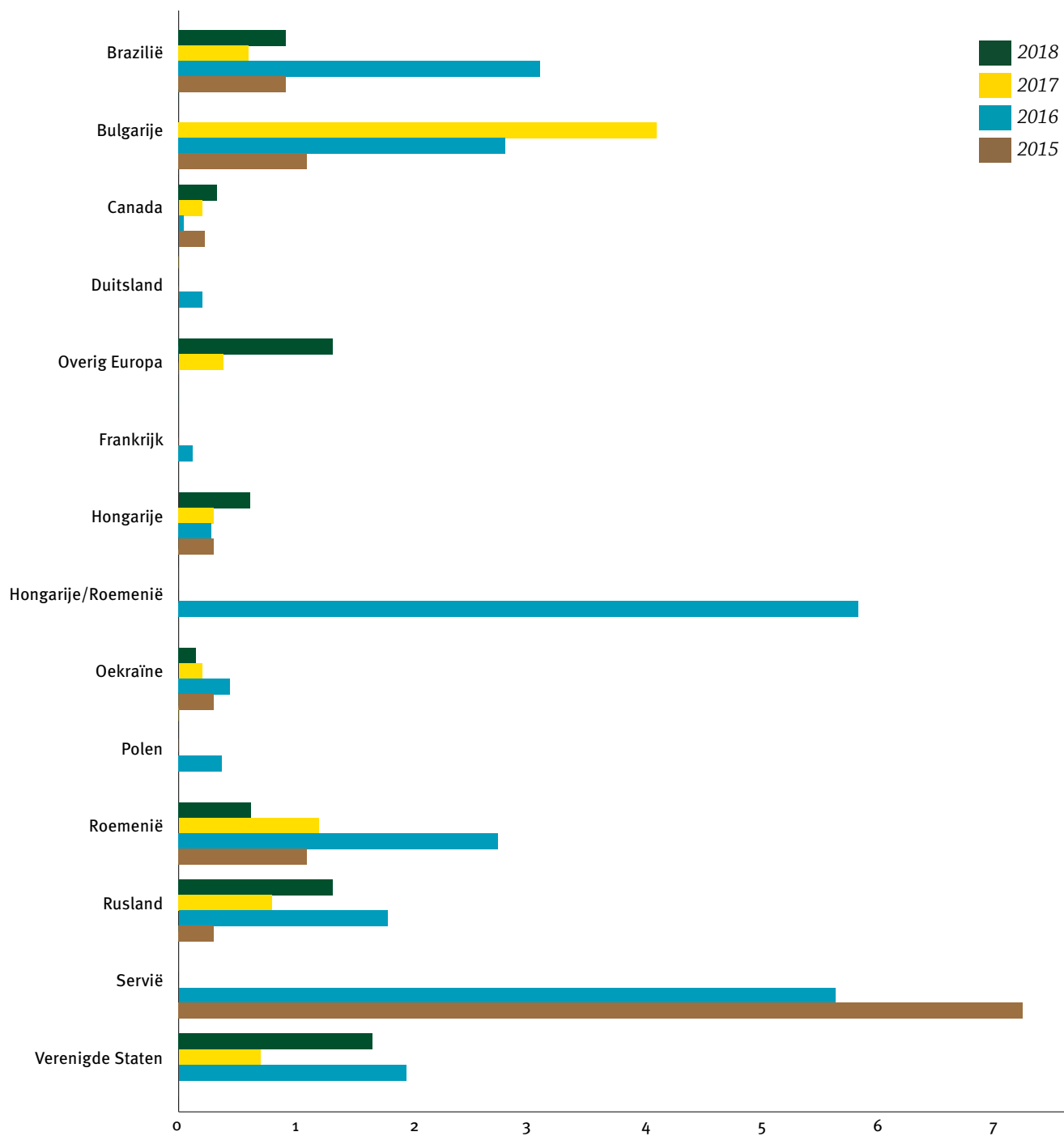
De wijzigingen in herkomst (daling Oekraïne en Brazilië, stijging Verenigde Staten) hadden weinig gevolgen voor de grote geheel net als 2017 was het in 2018 een rustig Aflatoxine-jaar in maïs.

Figuur 16. Maximale Aflatoxine B1 gehalten in maïs

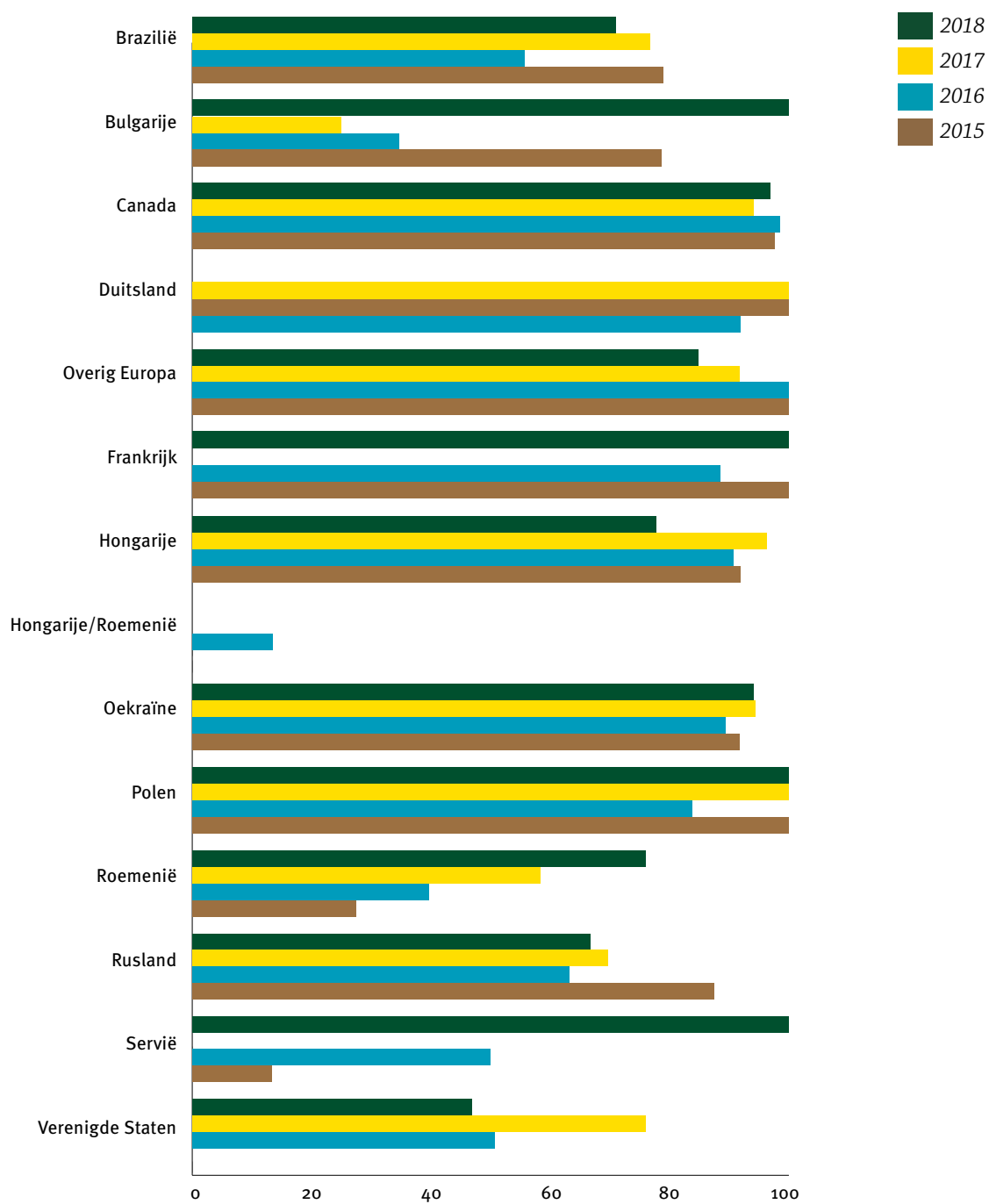

Figuur 17. Aflatoxine B1: gemiddelde gehalten (ppb)

Figuur 18. Aflatoxine B1 in maïs: Aflatoxine-vrije monsters in procenten

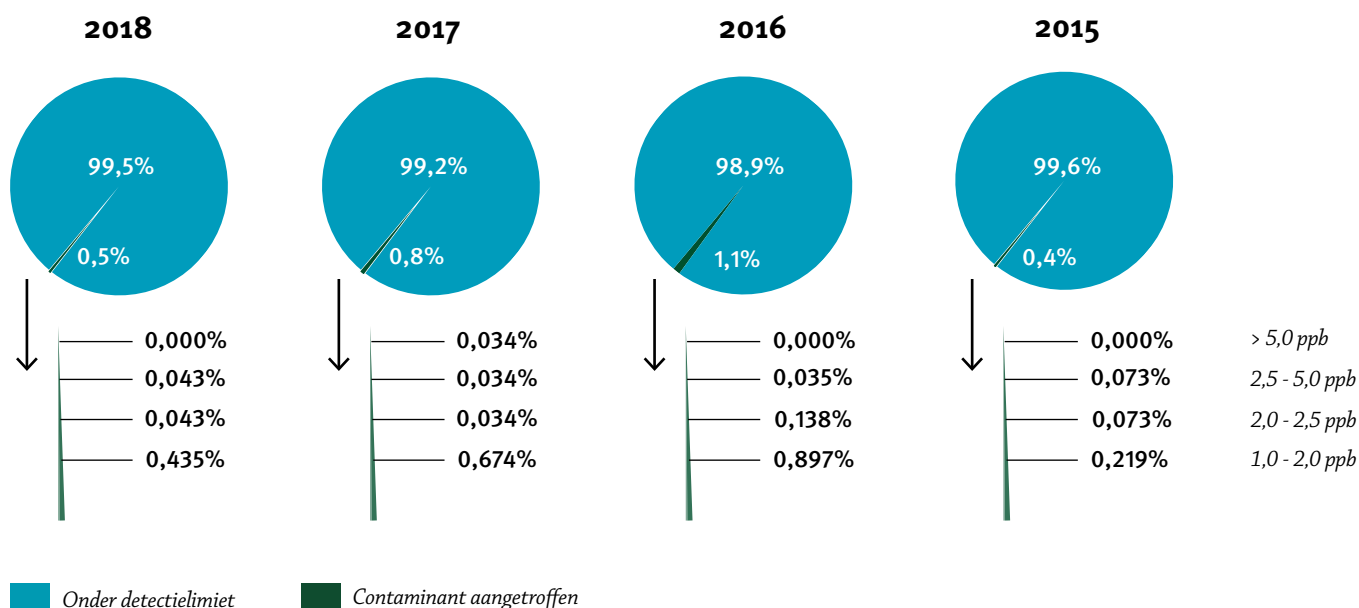
Aflatoxine B1 in melkveevoeders

Het jaar 2018 markeerde de overgang naar een nieuwe opzet van de verificatie van Aflatoxine B1 in melkveevoeders. De afgelopen jaren steeg de opvolging en naderde het aantal gecontamineerde partijen het nulpunt. In overleg met ketenpartners is met ingang van 1 december 2018 de frequentie van de verificatie teruggebracht van wekelijks naar maandelijks.

Deze verlaagde frequentie is voorbehouden aan deelnemers die eerst zes maanden lang, wekelijks het Aflatoxine B1 gehalte in mengvoeder lieten verifiëren. En waar geen waarden boven de 1 ppb zijn waargenomen. Tevens is de meldplicht verscherpt (naar waarden boven 1 ppb in melkveevoeders). Bij waarden boven de 2 ppb gaat de verificatieverplichting weer naar een wekelijkse frequentie voor een periode van zes maanden. Het is relevant op te merken dat deze waarde van 2 ppb onder de SecureFeed afkeurgrens van 2,5 ppb ligt en slechts 40% van de wettelijke norm van 5 ppb bedraagt.

Het aandeel van de ingestuurde uitslagen onder de detectielimiet lag, evenals in 2017, royaal boven de 99% (zie [figuur 19](#)). Slechts eenmaal werd de SecureFeed grens van 2,5 ppb overschreden, een overschrijding die niet bevestigd kon worden. De wettelijke norm van 5 ppb werd in 2018 niet overschreden. De uitstekende cijfers van de afgelopen jaren bevestigen de functionaliteit van het Aflatoxine B1-protocol en rechtvaardigen de aanpassing van de Aflatoxine B1 verificatie in melkveevoeders.

Figuur 19. Analyseresultaten Aflatoxine B1 in mengvoeder voor melkvee

Inventarisatie *Salmonella* in mengvoeders

SecureFeed inventariseert halfjaarlijks de *Salmonella*-analyses in mengvoeders. De infrastructuur en het deelnemersveld van SecureFeed maken het mogelijk op een efficiënte wijze een volledig overzicht te generen. Sinds 2015 verzamelt SecureFeed de cijfers en deelt deze met relevante partners en ketenpartijen, zoals overheden, autoriteiten en de pluimveesector.

De cijfers van 2018 laat een breuk met de voorgaande jaren zien. Hoewel het aantal monsters met een positief analyseresultaat op *Salmonella* in absolute zin nog steeds laag is, neemt SecureFeed wel een substantiële toename waar, van resp. 15 en 16 in 2016 en 2017 naar 25 in 2018. De stijging komt vooral door meer positieve waarnemingen in onbehandeld/onverhit mengvoeder voor pluimvee (van 11 in 2017 naar 18 in 2018). In relatieve zin, is de toename in onbehandeld pluimveevoeder nog duidelijker; van 0,20% naar 0,29%.

Een mogelijke verklaring voor de toename is dat 2018 het eerste jaar is van het verbod op het gebruik van het biocide en toevoegingsmiddel formaldehyde. Formaldehyde is, zelfs in zeer lage doseringen, zeer effectief tegen *Salmonella* en biedt een zekere mate van bescherming tegen herbesmetting.

De komende jaren zullen duidelijkheid geven in hoeverre 2018 het jaar van de trendbreuk was, of dat de verhoogde prevalentie eenmalig was.

Tabel 7. *Salmonella* prevalentie in mengvoeders 2018, 2017, 2016 en 2015

Mengvoeder	2018				2017			
	Totaal (N)	Negatief (N)	Positief (N)	Positief (%) prevalentie	Totaal (N)	Negatief (N)	Positief (N)	Positief (%) prevalentie
Pluimvee (behandeld/verhit)	4.764	4.763	1	0,02	6.427	6.425	2	0,03
Pluimvee (onbehandeld/onverhit)	5.776	5.759	17	0,29	4.552	4.543	9	0,20
Pluimvee totaal	10.540	10.522	18	0,17	10.979	10.968	11	0,10
Varkens	2.815	2.814	1	0,04	2.848	2.845	3	0,11
Rundvee	2.414	2.410	5	0,21	2.243	2.241	2	0,09
Overig	405	405	0	0	697	697	0	0
Totaal	16.174	16.150	25	0,15	16.767	16.751	16	0,10

Mengvoeder	2016				2015			
	Totaal (N)	Negatief (N)	Positief (N)	Positief (%) prevalentie	Totaal (N)	Negatief (N)	Positief (N)	Positief (%) prevalentie
Pluimvee (behandeld/verhit)	5.390	5.389	1	0,02	4.520	4.518	2	0,04
Pluimvee (onbehandeld/onverhit)	4.613	4.602	11	0,24	5.919	5.901	18	0,30
Pluimvee totaal	10.003	9.991	12	0,12	10.439	10.419	20	0,19
Varkens	2.741	2.740	1	0,04	2.975	2.971	4	0,13
Rundvee	2.003	2.001	2	0,10	1.865	1.861	4	0,21
Overig	552	552	0	0	641	641	0	0
Totaal	15.299	15.284	15	0,10	15.920	15.892	28	0,18

N: aantal onderzochte monsters (aanwezig in 25 gram)

Prevalentie (%): aantal positief/aantal totaal

Meldingen, overschrijdingen en geweigerde vrachten

Voor deelnemers van SecureFeed geldt een meldplicht bij situaties waarbij de diervoeder- en/of de voedselveiligheid in het geding kan zijn of kan komen. Als bijvoorbeeld uit analyses blijkt dat een waarde voor een stof een actie of afkeurgrens overschrijdt, meldt de deelnemer dit rechtstreeks bij SecureFeed via de SecureFeed databank. Daarop kan SecureFeed beoordelen of het betrokken bedrijf (extra) actie moet ondernemen of dat het bijvoorbeeld noodzakelijk is andere deelnemers en ketenpartners te waarschuwen. Zo zijn (verhoogde) risico's voor de voeder- en voedselveiligheid bijtijds in te perken en/of te voorkomen.

SecureFeed geeft meldingen een kwalificatie, afhankelijk van de (mogelijke) impact van de situatie:

- Een 'Signaal': het betrokken individuele bedrijf kan met eigen (extra) maatregelen de gevolgen van het probleem beheersen;
- Een 'Alert': bij meer diervoederbedrijven zijn extra waakzaamheid en soms aanvullende maatregelen vereist;
- Een 'Geweigerde vracht': de (handels)kwaliteit is het probleem, niet de veiligheid;
- Een 'Calamiteit': heeft de meeste impact en treft ook andere ketenschakels.

De meldplicht geldt onder meer bij de volgende situaties:

- Overschrijding van wettelijke of GMP+-normen en/of actie- en afkeurgrenzen van SecureFeed voor ongewenste stoffen en producten;
- Een *Salmonellabesmetting*;
- Een ongezonde partij (schimmel, broei, rotting, nat, meer dan geringe afwijkende geur, etc.);
- Een sterk verhoogde temperatuur, waarbij de volgende richtlijnen zijn aan te houden:
  - *granen max. 30° C*;
  - *bijproducten van oliezaden (schroten, schilfers en hullen) max. 50° C*;
  - *bijproducten van granen en alle overige producten max. 40° C*;
- Een bijmenging hoger dan de wettelijke norm (meer dan 5%);
- Het transport voldoet niet aan de voorwaarden van GMP+;
- De transporteur is niet GMP+-gecertificeerd;
- Voorvrachten en/of reinigingen zijn niet in overeenstemming met de voorwaarden van GMP+;
- De laadruimte is vervuild.

Resultaten meldingen en overschrijdingen

Na enkele jaren van daling, steeg in 2018 het aantal meldingen van mogelijke bedreigingen van de voeder- en voedselveiligheid. Liep dat aantal van 939 in 2015 terug tot 484 in 2017, in 2018 werden er 535 meldingen gedaan (zie figuur 20). Evenals de twee voorafgaande jaren, waren er in 2018 geen calamiteiten.

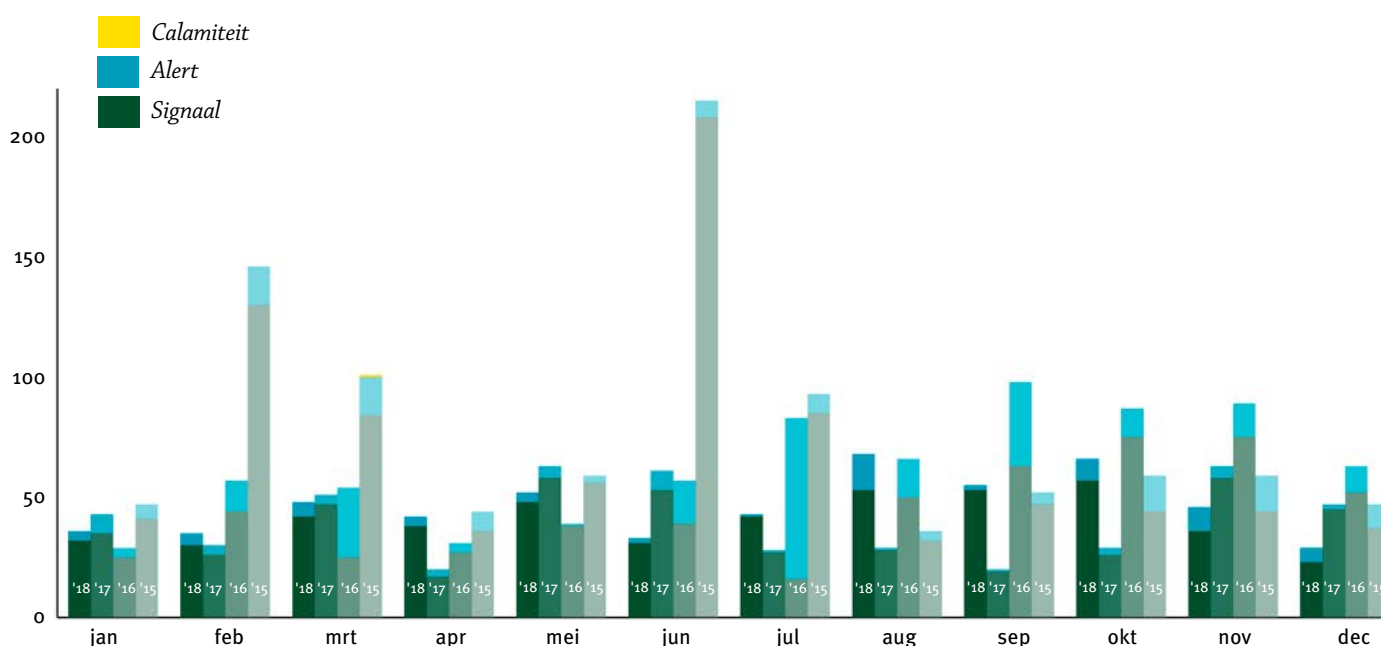
Over een reeks van jaren is te zien hoe de extra aandacht bij SecureFeed-deelnemers voor gekende risico's kan verschuiven. Het jaar 2015 toonde de gevolgen van de slechte West-Europese graanoogst uit 2014 (zie figuur 21 en 22). Dat resulteerde in veel meldingen (signalen) van DON en ZEA in Franse en Duitse granen in het eerste halfjaar. Het jaar 2016 werd gekenmerkt door ZEA-problemen in Argentijnse en Braziliaanse sojaproducten (zie figuur 21 en 22). en Aflatoxine B1 in maïs uit Brazilië en Zuidoost-Europa. Het jaar 2017 kende geen grote pieken of dalen in het aantal meldingen. Wel viel het relatief grote aandeel meldingen uit Nederland op (zie figuur 22).

2018 kende een stijging van het aantal meldingen. Het aantal meldingen over Aflatoxine B1 was in 2018 vrijwel gelijk

aan dat in 2017. Opvallend was wel de sterke stijging van het aantal meldingen voor deze contaminant in maïs uit de VS: van het totaal aantal van 62 meldingen van grondstoffen afkomstig uit de VS, betroffen er 58 een melding van Aflatoxine B1 in maïs. Het aantal meldingen van pesticiden nam wel sterk toe (van 54 naar 87). Een aanzienlijk deel van deze meldingen betrof grondstoffen uit Nederland (51 stuks). Opvallend daarbij was het brede assortiment grondstoffen dat daarbij betrokken was, 25 verschillende producten. In het algemeen steeg het aantal meldingen van grondstoffen uit Nederland sterk (van 106 in 2017 naar 163 in 2018).

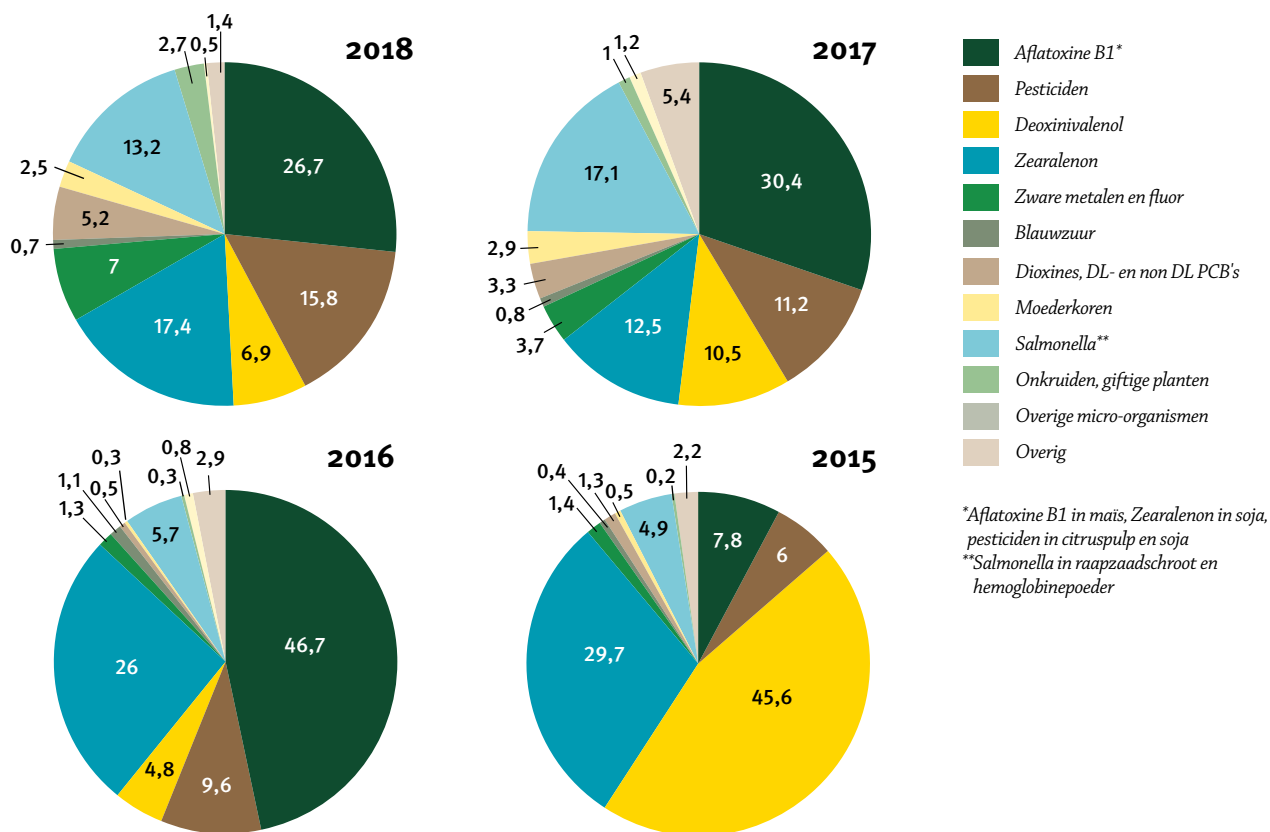
Het aantal meldingen voor Deoxynivalenol (DON) daalde (van 51 naar 38). Deze meldingen kwamen van zo'n 20 verschillende (bij-)producten van hoofdzakelijk maïs en tarwe. Anders dan bij DON, steeg het aantal meldingen van Zea-ralenon (ZEA) aanzienlijk (van 60 naar 96). Een belangrijk aandeel hierin hadden Argentijnse sojahullen (49 meldingen). Hiermee is ook de stijging van het aantal meldingen vanuit Argentinië verklaard (van 37 naar 52). Een andere relevante bijdrage aan het aantal meldingen ZEA kwam van Duitse maïs en maïs(bij-)producten (17 meldingen).

Figuur 20. Aantal meldingen in 2018, 2017, 2016 en 2015 onderverdeeld naar Signaal, Alert en Calamiteit

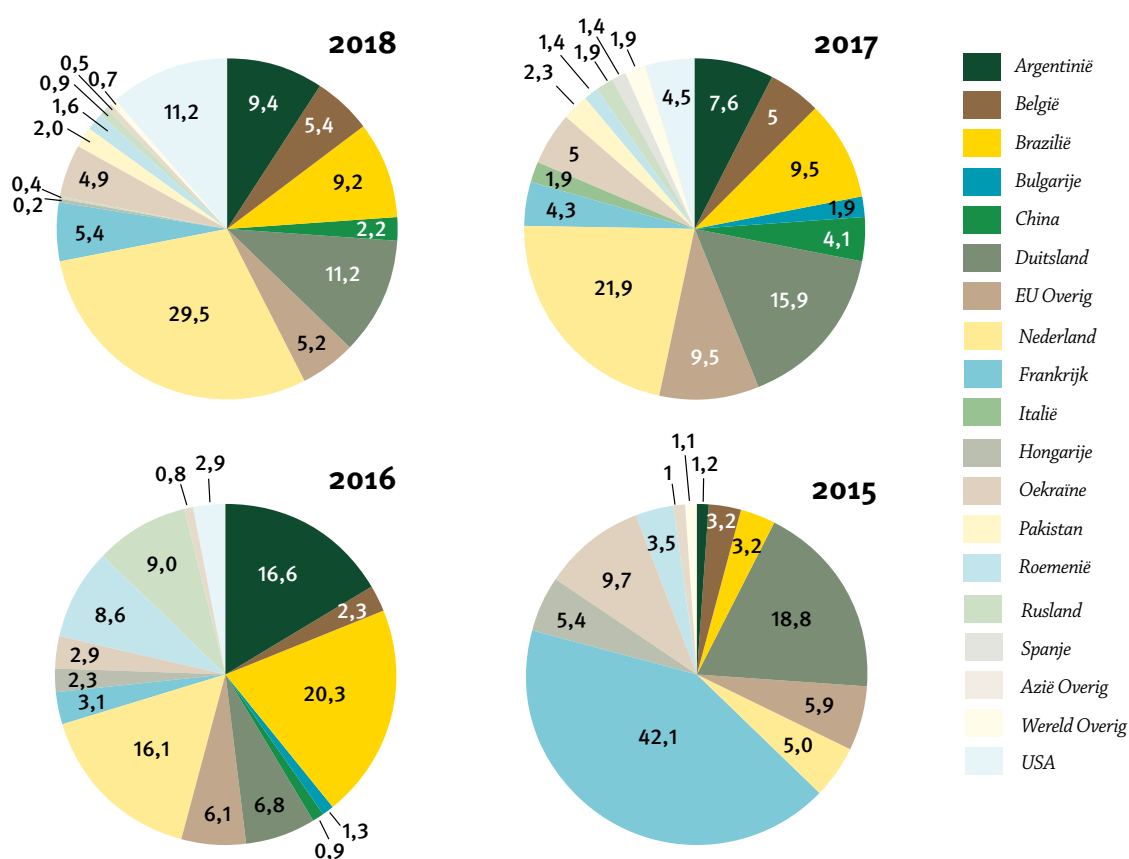

Figuur 21. Spreiding meldingen over groepen contaminanten in procenten

Figuur 22. Geografische spreiding van de meldingen in procenten

Een sterke stijging liet ook het aantal meldingen voor zware metalen en fluor zien (van 18 naar 39). Deze werden aangetroffen in 18 verschillende grondstoffen, voornamelijk van minerale oorsprong. Ook hier had product afkomstig uit Nederland, met 18 meldingen, een belangrijk aandeel. Het aantal meldingen voor de groep dioxinen, dioxine-achtige PCB's en niet-dioxineachtige PCB's steeg ook (van 16 naar 29). Negentien verschillende producten waren hierbij betrokken, waarbij een aantal van deze producten door verwerking van een en dezelfde gecontamineerde partij bentoniet een te sterke verontreiniging liet zien.

Het aantal meldingen in de categorieën Blauwzuur, Moederkoren, Salmonella, Onkruiden en giftige planten en Overige micro-organismen was vergelijkbaar met 2017.

Opmerkelijk is de stijging van het aantal meldingen dat diervoeders van Nederlandse herkomst betrof. Hierbij moet wel opgemerkt worden dat dit ook producten betreft die elders zijn geteeld / gewonnen en hier verder verwerkt zijn. Het betreft ruim 60 verschillende producten.

De jaren 2015 t/m 2017 bleek dat regionale weersomstandigheden tijdens de teelt en oogst in sterke mate het beeld bepaalden van de meldingen. Dit gold zowel het aantal, de aard van de contaminant als de herkomst, zoals DON en ZEA in West-Europese granen, Aflatoxine B1 in maïs (Zuid-Amerika en Zuidoost Europa) en ZEA in Zuid-Amerikaanse sojaproducten. Ook in 2018 speelde dit een rol, zie het aantal Aflatoxine B1 meldingen in maïs uit de VS en de ZEA meldingen in Argentijnse sojahullen en Duitse maïs. Het beeld van de meldingen voor zware metalen, dioxinen en pesticiden laat echter een breed scala van betrokken producten zien. En voor het eerst is Nederland het betrokken land van herkomst met de meeste meldingen.

Resultaten geweigerde vrachten

Sinds 2017 registreren deelnemers geweigerde vrachten in de databank van SecureFeed. Via een formulier kunnen deelnemers de reden van weigering opgeven. Hierdoor zijn voor SecureFeed oorzaken per partij beter te onderscheiden en zijn geweigerde vrachten beter te analyseren. Zo is er inzicht in het aantal en in de verhouding tussen de verschillende redenen van weigering, wat het land van herkomst is van de geweigerde vracht en er is inzicht in welke producten geweigerd worden. Daarnaast zijn per jaar deze resultaten met elkaar te vergelijken om trends te analyseren.

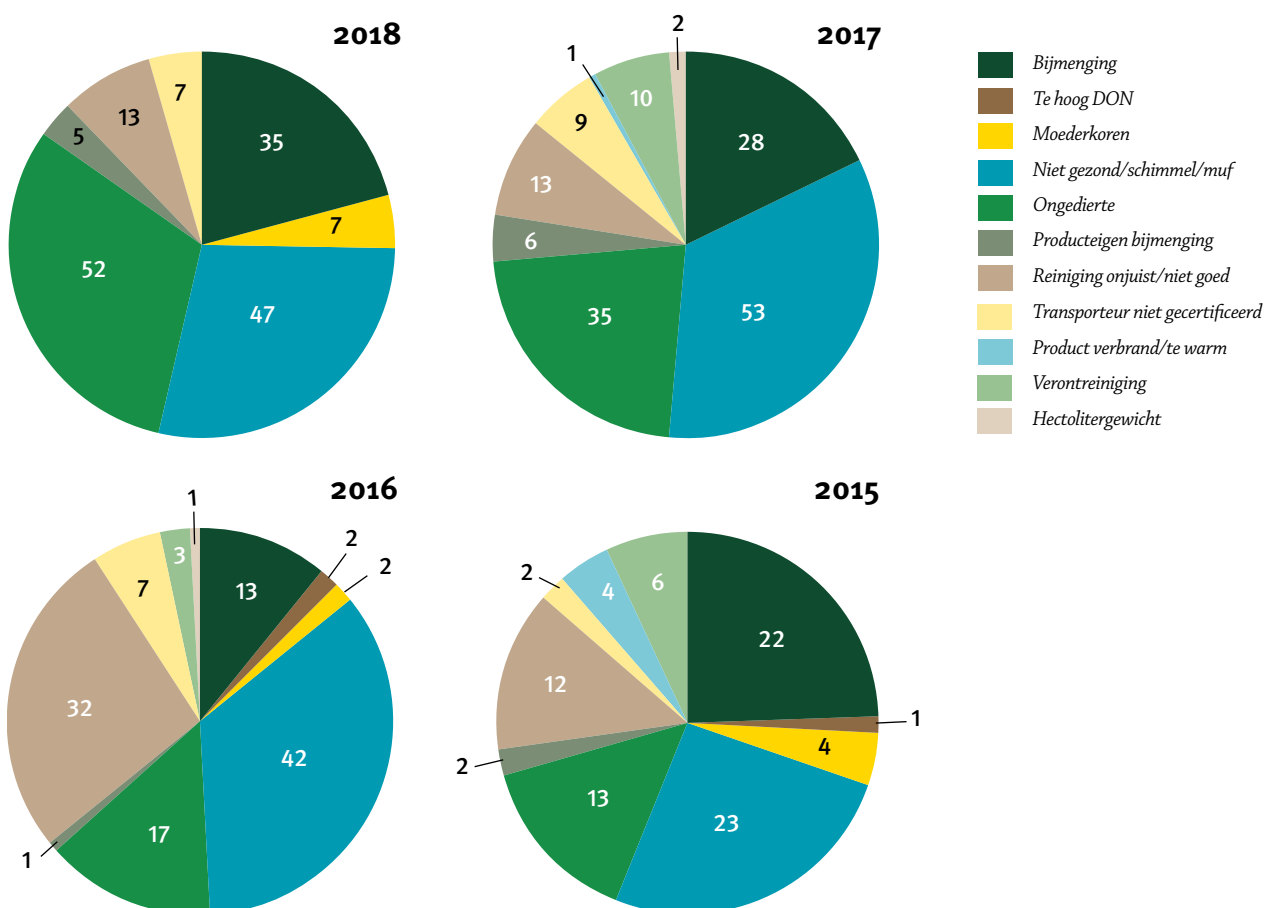
Deelnemers weigerden in 2018 128 vrachten. Er is sprake van een toename in vergelijking met 2017 en 2016, waarin respectievelijk 108 en 120 vrachten zijn geweigerd. Het aantal redenen van weigering steeg met 166 iets ten opzichte van het aantal van 157 in 2017. In 2016 waren er 120 redenen

van weigering. De stijging in 2017 en 2018 in vergelijking met 2016 is te verklaren door de verbeterde registratie van geweigerde vrachten in de SecureFeed Databank.

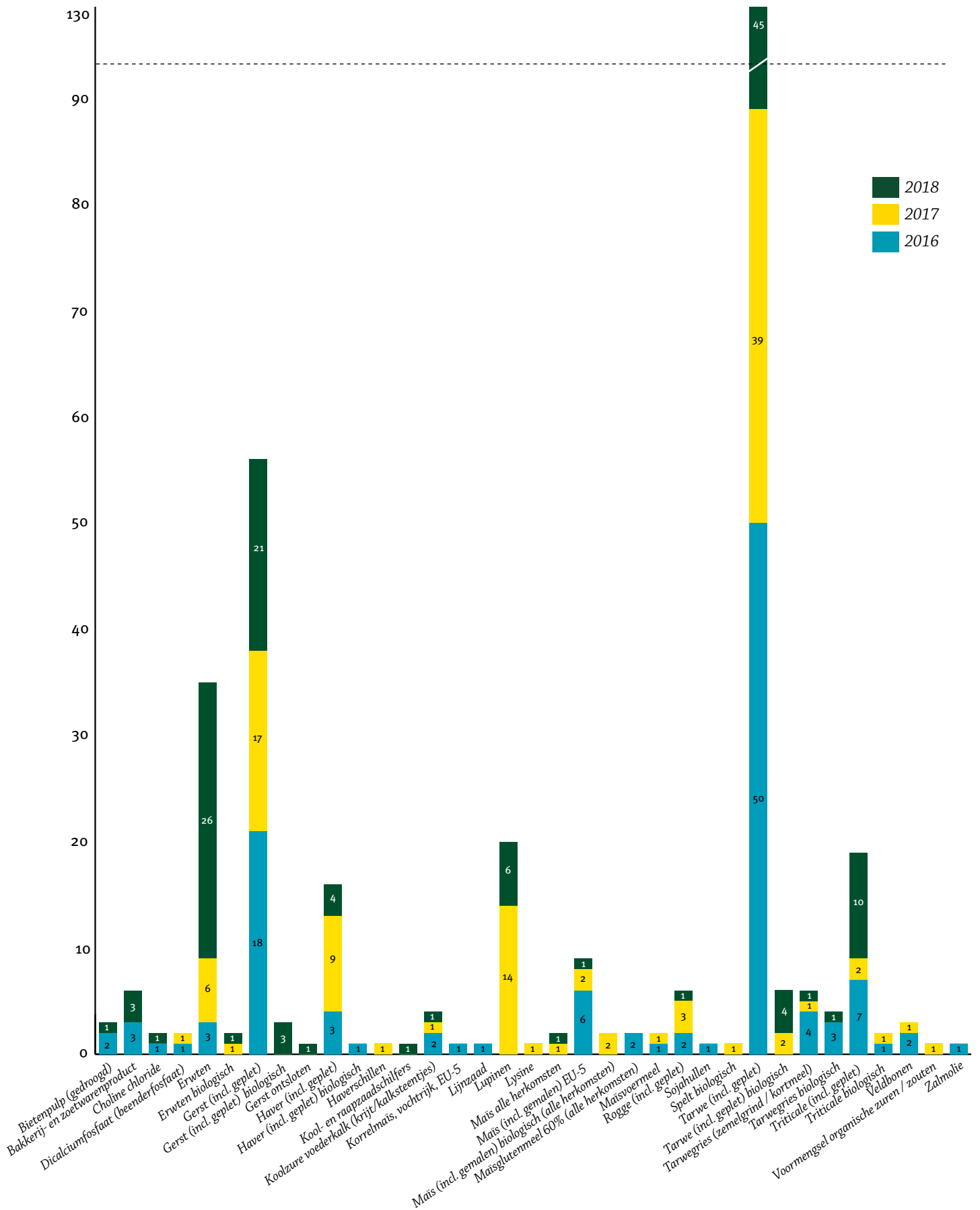
In **figuur 23** is te zien dat in 2018 veel meer vrachten zijn geweigerd vanwege ongedierte dan in 2017. Dit kunnen levende of dode insecten zijn geweest. In 2018 was dit 52 keer de reden van weigering, terwijl dit in 2017 en 2016 veel lager was (35 en 17 keer). Bijna de helft van de weigeringen vanwege ongedierte in 2018 waren in erwten (**zie figuur 24**), vooral van Franse herkomst.

Net als voorgaande jaren zijn bijmenging en niet gezond/schimmel belangrijke redenen van weigering. Moederkoren is zeven keer gemeld als reden van weigering, terwijl deze reden niet voorkwam in 2017 en vier keer in 2016. Verontreinigingen zoals bijvoorbeeld zand en steen zijn in 2018 niet gemeld als reden voor weigering.

Figuur 23. Overzicht geweigerde vrachten bij deelnemers naar oorzaak

Figuur 24. Geweigerde producten

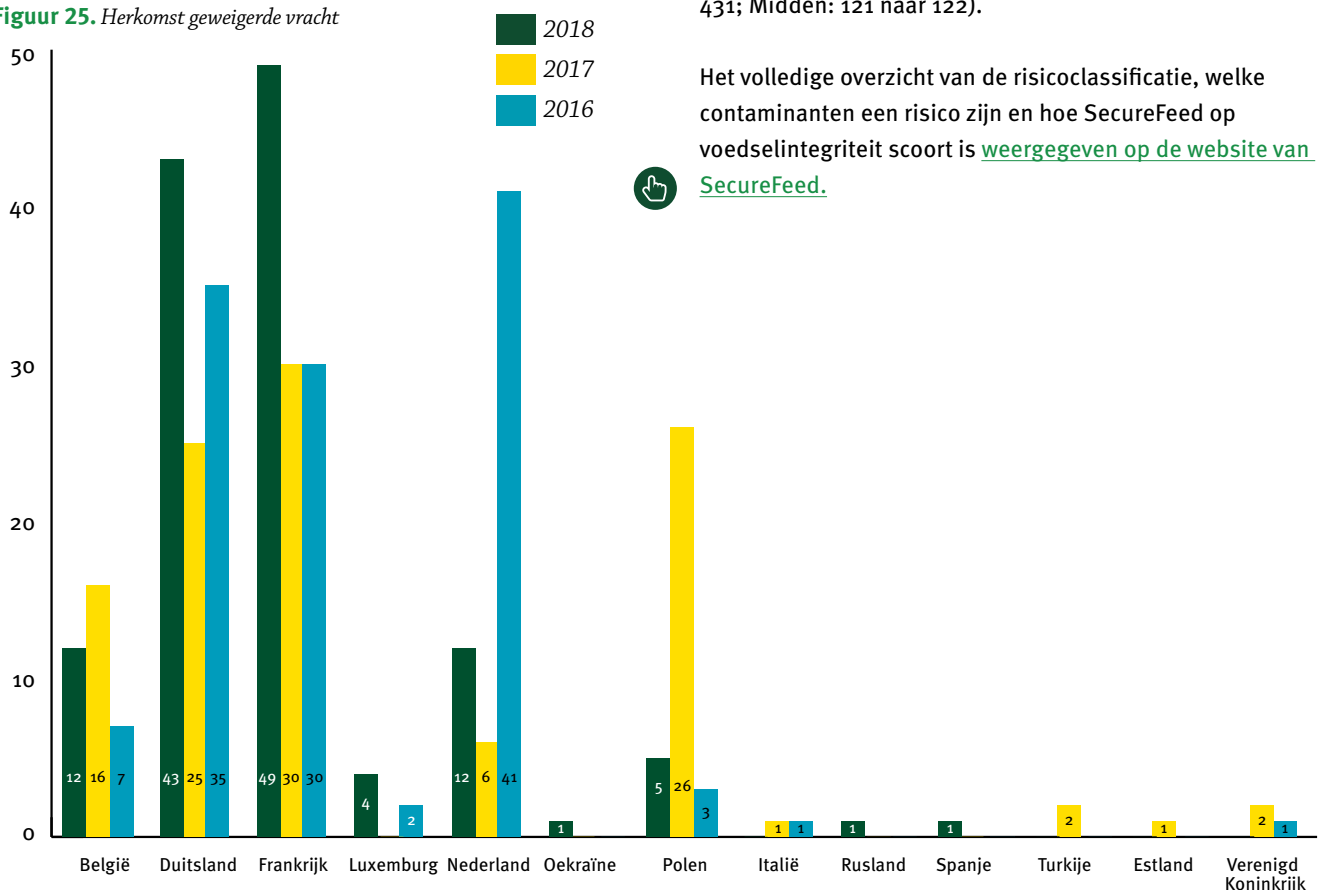
Net als in 2017 hadden in 2018 de meeste geweigerde vrachten betrekking op granen en peulvruchten (erwten en lupinen) (zie figuur 24).

De herkomst van geweigerde vrachten vloeit deels voort uit de belangrijkste herkomstlanden voor diervoeders. Hierbij is generiek te zien dat het totaal aantal geweigerde vrachten steeg in 2018. Geweigerde vrachten uit Duitsland en Frankrijk leverden hierin een grote bijdrage. Gezien de aanvoer van granen en peulvruchten zijn deze herkomsten van geweigerde vrachten niet vreemd. Zoals eerder genoemd, valt met name het hoge aantal geweigerde vrachten van erwten uit Frankrijk op. Van Duitse herkomst betrof dit vooral de granen. Het aantal geweigerde vrachten uit Polen daalde in 2018 aanzienlijk ten opzichte van 2017.

Risicoclassificatie diervoeders

Deelnemers mogen pas diervoeders aankopen, nadat SecureFeed de risico's van diervoeders (fourageproducten, droge en vochtrijke voedermiddelen, toevoegingsmiddelen, voormengsels en mengvoeders) heeft beoordeeld en de diervoeders toevoegde aan de databank met geaccepteerde Leverancier-Product-Combinaties.

Figuur 25. Herkomst geweigerde vracht

SecureFeed kent aan elk diervoeder een risicoklasse toe: Laag, Midden of Hoog. De risicoklasse is gebaseerd op:

- De risicobeoordeling van een diervoeder voor diverse contaminanten;
- De score van een diervoeder op voedselintegriteit.

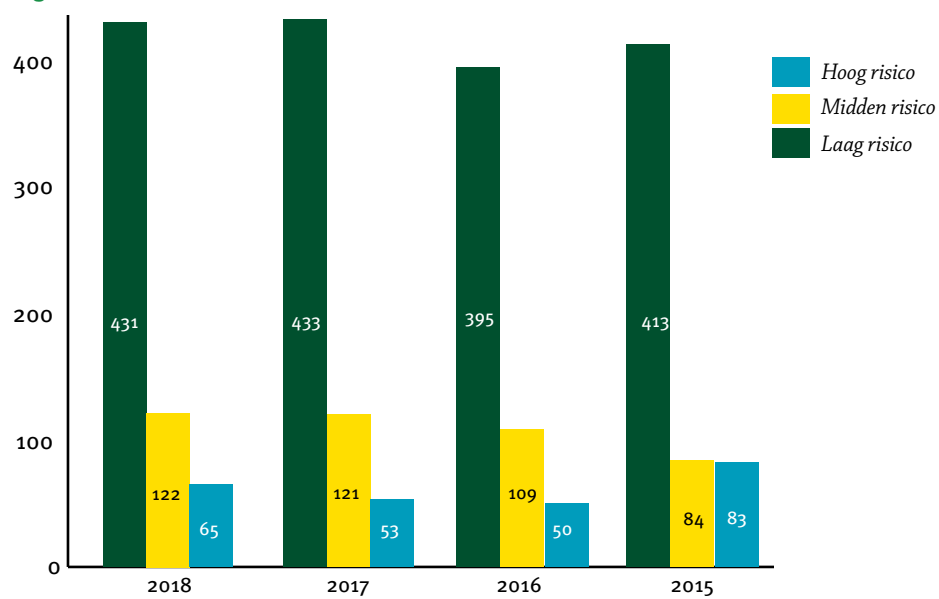
Afhankelijk van het resultaat van de monitoring op contaminanten, meldingen en andere relevante informatie, kan de risicobeoordeling per contaminant veranderen en daarmee ook de risicoklasse van een diervoeder.

SecureFeed evalueerde en herzag de risicoclassificatie diervoeders in 2018. De herziening hield voor bepaalde diervoeders een aanpassing van de risicoklasse in, er zijn nieuwe diervoeders toegevoegd en diervoeders die niet meer door deelnemers werden afgenomen, werden verwijderd. Het resultaat van de herziening in 2018 is te zien in **figuur 26**

Te zien is dat het aantal diervoeders licht toenam (van 607 naar 618). Het aantal diervoeders met risicoklasse Hoog nam toe (van 53 naar 65). Dit is het gevolg van veranderende risicoklassen, nieuw aangemelde en afgemelde diervoeders. Het aantal diervoeders met risicoklasse Laag en Midden bleef nagenoeg gelijk ten opzichte van 2017 (Laag: 433 naar 431; Midden: 121 naar 122).

Het volledige overzicht van de risicoclassificatie, welke contaminanten een risico zijn en hoe SecureFeed op voedselintegriteit scoort is [weergegeven op de website van SecureFeed](#).

Figuur 26. *Diervoeder naar risicoklasse*

Financieel verslag

Hoofdstuk 7

In 2018 waren de baten hoger dan in 2017. Dit was het gevolg van aanpassing van de risicoclassificatie een grotere bijdrage aan de collectieve monitoring door toetreden deelnemers tot het collectief en enkele nieuwe deelnemers meer dan vorig jaar.

Het aantal medewerkers was 7,4 FTE in 2018 . Per 1 juni werd een nieuwe directeur benoemd. De manager Programma Product heeft per 1 december een nieuwe uitdaging buiten de organisatie gevonden en deze functie wordt ad interim waargenomen.

De inkoop waarden baten lieten een kleine daling zien ten opzichte van 2017. Dit was met name het resultaat van de tender procedure waarbij 2 laboratoria zijn gecontracteerd.

Een deel van het positief resultaat over 2018 wordt toegewezen als bestemmingsreserve als langere termijn voorziening voor personele inzet en voor meerjarige projecten als CRM ontwikkeling en implementatie, databank ontwikkeling en het project Codificatie. SecureFeed geeft het resterende deel als korting op de deelnemersbijdrage van 2018 terug aan haar deelnemers naar rato van hun bedrijfsbijdrage en deelname aan het Collectieve uitvoering Monitorings-programma.

Tabel 8. Balans SecureFeed

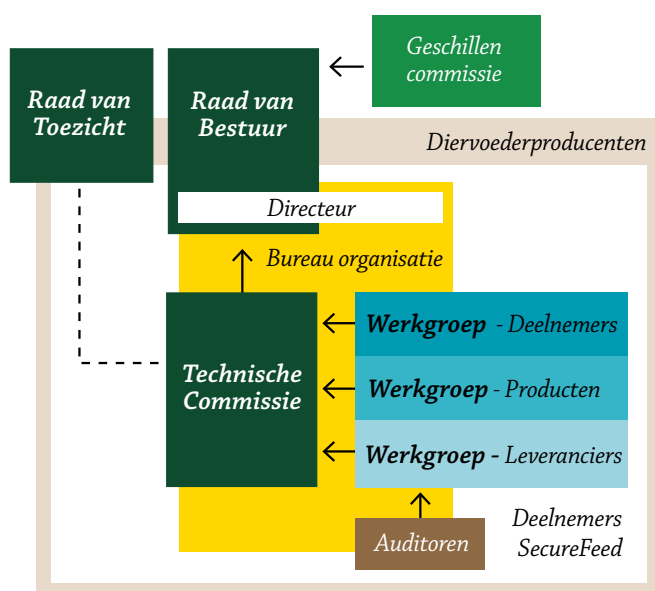
Per 31 december	2018	2017	2016	2015
<i>Activa</i>	€	€	€	€
Vaste activa	10.366	15.352	10.389	10.366
Vlottende activa	98.905	430.422	532.429	869.807
Liquide middelen	1.129.212	661.572	536.318	150.944
Totale activa	1.238.483	1.107.346	1.079.136	1.031.117
<i>Passiva</i>		€	€	€
Bestemmingsreserves	850.000	650.000	430.000	295.000
Vrije reserve	68.130	63.374	63.374	23.374
Langlopende schulden	0	0	0	135.871
Kortlopende schulden	320.353	393.972	585.762	576.872
Totale passiva	1.238.483	1.107.346	1.079.136	1.031.117

Tabel 9. Exploitatierekening SecureFeed

	2018	2017	2016	2015
<i>Baten</i>	€	€	€	€
Netto baten	2.195.702	2.342.947	1.962.325	1.910.517
Auditkosten	749.628	845.489	644.404	484.259
Bruto winst	1.446.074	1.497.458	1.317.921	1.426.258
<i>Lasten</i>	€	€	€	€
Personeelskosten	720.407	717.292	678.972	621.201
Afschrijvingen	4.986	4.110	2.956	2.454
Overige lasten	515.919	556.169	460.690	4.77.937
Rentelasten en soortgelijke kosten	4	-114	303	281
Totale lasten	1.241.316	1.277.457	1.142.921	1.101.873
Saldo baten en lasten	204.758	220.001	175.000	324.385
<i>Bestemming saldo baten en lasten</i>				
Bestemmingsreserves	200.000	220.001	175.000	295.000
Vrije reserve	4.758	0	0	29.385
	204.758	220.001	175.000	324.385

Bijlagen

Figuur 30. Organisatiestructuur

Overzicht personen met functie SecureFeed

Geschillencommissie

A.C.J.M Hectors
P.W. van Baal
P.A. de Lange
H.C.J.L. Borghouts
M. de Vries (*secretaris*)

Raad van Toezicht

mr. R. van Eck (*voorzitter*)
ir. drs. C. Roordink
mw. B. van der Eerden
dhr. D.J. van 't Riet

Raad van Bestuur

R. Robbertsen (*voorzitter*)
J. Schuttert (*Agruniek Rijnvallei; vice-voorzitter*)
P. Wolleswinkel (*ForFarmers: penningmeester*)
A. Uittenbogaard (*E.J. Bos Mengvoeders B.V.*)
G.J. Wielink (*Wielink Agrarisch Handelsbedrijf B.V.*)
P. van Vuren (*L. Verschoor Fourage BV*)
R. Tijssens (*AgriFarm Feed*)

Technische Commissie

D. van Manen (*Duynie Group; voorzitter*)
A. Achterkamp (*Voergroep Zuid*)
C. Booij (*De Heus*)
M. Hessing (*ForFarmers*)
A. Getkate (*Agruniek Rijnvallei*)
H. Verheul (*CAVV Zuid-Oost Salland*)
W. van den Berg (*Berg Fourage*)
S. Zebregs (*Coppens Diervoeding*)

Secretariaat

Mr. M.P.C. Huige (*directeur*)
dr.ir. J.L. (Jannie) Atzema (*Programma Medewerker*)
drs. R.C.G. (Gineke) van Don (*Beleidssecretaris*)
N. (Nelly) de Graaff (*Programma Medewerker*)
ir. M.F. (Marre) Loefs (*Programma Manager Deelnemers*)
D. (Daniëlle) Gaasbeek (*Secretaresse*)
ir. M.H.M. (Marleen) Smits (*Programma Manager Leveranciers*)
ir. J.M. (Judith) Straver (*Programma Medewerker*)
ir. L. (Loes) Vos (*Programma Medewerker*)

Werkgroep Deelnemers

Albert Getkate (*voorzitter*)
Wichert van den Berg (*vice-voorzitter*)
Marre Loefs (*Programma Manager*)
Nelly de Graaff (*Programma Medewerker*)
Henk van de Vosse (*Fourage*)
Erik van den Eerenbeemt (*Fourage*)
Koop Fuite (*Mengvoeders & voedermiddelen*)
Louise Peelen (*Mengvoeders & voedermiddelen*)
Huub Rotink (*Mengvoeders & voedermiddelen*)
Willy Hanssen (*Mengvoeders & voedermiddelen*)
Hans van Namen (*Handel mengvoeders en voedermiddelen*)
Wim van Rooyen (*Vochtrijke diervoeders*)
Daniel Span (*Groothandel speciaalvoeders/speciaalproducten*)
Teus Scherpenzeel (*Fourage; plv. lid*)
Maike Ypinga (*Mengvoeders en voedermiddelen; plv. lid*)
Michael Mackaay (*Mengvoeders en voedermiddelen; plv. lid*)
Harry van Deursen (*Handel in mengvoeders & voedermiddelen; plv.lid*)
Vacatures (*één lid en drie plaatsvervangende leden*)

Werkgroep Leveranciers

Suzanne Zebregs (*voorzitter*)
Anja Achterkamp (*vice-voorzitter*)
Marleen Smits (*Programma Manager*)
Loes Vos (*Programma Medewerker*)
Johan Stoel (*Fourage*)
Maarten van Vulpen (*Fourage*)
Geert van Grunsven (*Mengvoeders & voedermiddelen*)
Cécile Willems- van Zadelhoff (*Mengvoeders & voedermiddelen*)
Hubert Ruis (*Mineralenvoeders en additieven*)
Cyriel van Erve (*Vochtrijke diervoeders*)
Arie Stout (*Fourage; plv. lid*)
Tineke Postma (*Fourage; plv. lid*)
Walter Scholten (*Mengvoeders en voedermiddelen; plv. lid*)
Arno van Gorp (*Mengvoeders en voedermiddelen; plv. lid*)
Bert Sleumer (*Mengvoeders en voedermiddelen; plv. lid*)
Frank Vromant (*Mengvoeders en voedermiddelen; plv. lid*)
Vacatures (*twee plaatsvervangende leden*)

Werkgroep Product

Hans Verheul (*voorzitter*)
Celesta Booij (*vice-voorzitter*)
Marieke ten Kate (*Programma Manager a.i.*)
Judith Straver (*Programma Medewerker*)
Martin Hoogenboom (*Fourage*)
Erik Alders (*Fourage*)
Pieter Kling (*Mengvoeders & voedermiddelen*)
Jelle van Bruggen (*Mengvoeders & voedermiddelen*)
René de Looft (*Mengvoeders & voedermiddelen*)
Arjan Wegereef (*Mengvoeders & voedermiddelen*)
Jan Speerstra (*Mineralenvoeders & additieven*)
Judith Hoes (*Vochtrijke diervoeders*)
Kees van Putten (*Laboratoria & analysemethoden*)
Jan Hovius (*Mengvoeders en voedermiddelen; plv. lid*)
Alwin Hiddink (*Mengvoeders en voedermiddelen*)
Vacatures (*zes plaatsvervangende leden*)

Stichting SecureFeed

Postadres:

Postbus 81
6700 AB Wageningen

Bezoekadres:

Agro Business Park 1
6708 PV Wageningen

Telefoon en fax:

T +31 85 77 319 45
F +31 85 77 319 46

E-mail: info@securefeed.eu

Twitter: [@Secure_Feed](https://twitter.com/Secure_Feed)

Website: www.securefeed.eu

Concept en realisatie: [JEEN](http://jeen.nl)

